

Aranykorlátos
 10. Telefon: 8-77. Előfizetési árak:
 Havonta 110, negyedévre 320, fél-
 évre 600, egészévre 1200 lej.
 Cím: Havonta 2, negyed-
 évre 12, egészévre 20 de-
 detések díjazásáért.
 KELET az erdélyi és bánág...
 dóság egyetlen politikai napilapja.
 Cikkünk utányomását csak a for-
 rás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Sándor Robert
 Budapest

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ára 5 lej
 Szerkesztés
 leveleket nem
 fogadunk el.
 — Kéziratok
 megőrzését és visszaadását nem
 vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
 Ernő. Felelős szerkesztő János
 Ferec. Bucuresti szerkesztő Hát-
 szági Ernő, Strada Matei Bija 2.
 Sze da, 1935. szept. 18.
 5695. EV. | XVIII. ÉVF.
 ELUL 20. | 209. SZÁM.

VILÁG TÜKRÉ

A tiszta típus

Nem hagyják nyugodni őket.
 Ki tudja, mióta pihennek a föld alatt, már csak csontjuk létezik (kivéve akiket bebal-
 esanoztak) és csupán történetiőrök foglalkoz-
 nak velük olyan mértékben, ahogy szempont-
 jaik és világnézetük azt megkívánja. Olykor
 a könyvtárőrök is tudomást szereznek róluk,
 amikor tisztogatás van vagy selejtezés. Egy-
 egy róluk írott mű előkerül; komoly pillan-
 tást vagy mosolyt kap az emberi könyvmoly-
 tól, aki a legnagyobb filozófus a világon. Ő
 látja, sőt érzi az emberi hiúságokat a könyv-
 tömegben keresztüli. Miért gondolatokat iz-
 mán és formálni, nagy eszméket hitvány
 költársak számára élvezetessé tenni? Miért?
 ... por lepi be nagy életke kvintesszenciá-
 ... az emberek barbárságba esnek vissza a
 fejlődés minden nagyobb nekilendülése után!
 A szívük vért adták az emberiség javai-
 ért, hányan fizettek mártíromsággal!
 De legalább haló poraikban békét hagytak
 nekik, kivéve néhány felkelés vezérét, akiket
 földi megkínzások után a „győzők” még kül-
 ön el is égették abban való félelmükben,
 hogy „odafent” nem találják őket pokolra
 érdemesnek.

„Most a nagyokat kezdik kiánsni.
 Törökországból indult ki ez a mozgalom
 és pedig a faji típus megállapítása céljából.
 A sztambul antropológiai muzeum tüzte
 maga elé a célt, hogy kiánsott nagyságok fej-
 lésztáblából állapítsa meg a török faji típust.
 Az első Szinán basa volt, a tizenháodik
 század nagy mestere, aki a bizánci építé-
 szet remekait akarta beárnyékolni mór stí-
 lusú mecseteivel és palotáival. Az ég fényes-
 kedjék neki, de ez a törekvése nem nagyon
 sikerült. Aki Sztambulban járt, láthatta
 akár az Aja Sofián is, hogy ebben az eruek
 álomvárosban mégis csak a görög mű-
 vészet dominál.
 De ettől ő lehetett tözsgyökerező török.
 Csak hogy nem minden bizonyossággal volt
 az. Sőt a legtöbb valószínűség szerint nem is
 volt török, hanem örmény, aminthogy a
 harcias török törzsek Ázsiából való előre-
 törtetésük az örmények közül vették maguk-
 koz.

Ami természetesen nem csorbítja a török
 nép becslését.
 Miért hát megbolygatni nyugalmukban a
 régi eszaktokat. És miért megállapítani a nép
 típusát, amely ősiségét éppúgy nem tartotta
 meg, mint a legtöbb nép, amely végigment
 a törzsi-alkotmányon, a feudalizmuson és a
 kapitalista-renden. Háborúk és vándorlások,
 vallásreformok és szociális átrétegződések
 faji keresztetűdésekkel jártak; a tiszta típus
 elvész a messze múltba, talán csak tehetsé-
 ges képfaragók műveiről lehet reá következtet-
 tetni.
 Miért nem hagyják nyugodni a múltat egy
 olyan jelenben, amelynek oda kellene hatnia,
 hogy mindenki számára emberséges jövő
 nyíljon...

A német zsidók tragédiája

Hitler zsidó-törvénye és Rusz iskolagettója
 nem lepte meg a németországi zsidókat. A
 huzarni cionista kongresszuson résztvevő né-
 metországi delegátusok el voltak készülvé-
 erre és magatartásukban is — minden óva-
 tosságuk mellett volt valami, amiből ki le-
 hetett érezni, hogy nincs sok veszteni valójuk.
 Nem is azon van a hangsúly a németorszá-
 gi zsidóság vezető köreiben, hogyan akadály-
 ozzanak meg, vagy hártanak el bizonyos
 készülő törvényeket, vagy intézkedéseket a
 zsidóság ellen, hanem hogyan vértézzék fel
 a Németországban élő zsidó tömegeket azok-
 ra a megrázkódtatásokra, amelyek reájuk
 várnak a Harmadik Birodalomban.
 Nem egyszerű és pusztán beletörődés, még-
 kevésbé fatalizmus ez, hanem pozitív felis-
 mítés, melynek politikai helyességét vitatni
 is lehet és a zsidó világban vitatják is, neve-
 zetesen: a zsidóság válasza a németországi
 üldözöttekre, jogfosztásokra és megaláz-
 tatásokra konstruktív építésben és a zsidó
 élet újáteremtésében kell hogy megnyilat-
 kozzon.

Az egyik felelet: Palesztina építése, a más-
 ik felelet Németországban, a zsidó közösség
 keretein belül egy új zsidó élet, egy új zsi-
 dó kultúra és növelés inaugurálása.

Inculetzet audiencián fogadta a király

Tatarescu kihallgatására jövő héten kerül sor. Iunian és Filipescu csatlakozni fognak az alkotmányvédő fronthoz

Bratianu Dinu rövidesen nyilvánosságra hozza a kormányval szembeni álláspontját

Bucuresti, szeptember 17. **Tatarescu** ma délelőtt megbeszélést tartott Dinu Bratianuval. A kormányt és a pártot érdeklő összes napirenden levő problémák kerültek megvitatásra. Hír szerint a kormány átszervezéséről, a bankkormányzó kinevezéséről, a parlamenti ülészak programjáról, végül pedig az alkotmánymódosításról folytattak eszmecsere, mely utóbbi probléma úgy látszik még mindig nem aktuális.

Bucuresti, szeptember 17. Az Adevurul jelentése szerint a ma déli értekezleten **Tatarescu** és Dinu **Bratianu** több, mint 1 óra hosszat tárgyaltak. A miniszterelnök beszámolt a tárgujui ünnepély alkalmával lezajlott politikai manifesztációról, majd együttesen tanulmányozás alá vették a kormány átszervezésének, valamint az új bankkormányzó kinevezésének problémáit. Az Adevurul értesülése szerint a „nóráns pártelnök nem fog nehézségeket gördíteni a kormány elé e két kérdés megoldásában. Ami azonban az alkotmánymódosítás ügyét illeti, ha az felmerülne, Dinu Bratianu továbbra is fenntartaná már több ízben kifejeztetett álláspontját.

A liberális párt elnöke a délelőtti folyamán fogadta Leon iparügyi államtitkárt, aki jelentést tett a külföldön folytatott tárgyalások menetéről. Dinu Bratianu fogadta még Badulescut, aki a párizsi tárgyalásokról számolt be.

Dinu Bratianu környezetében kijelentik, hogy a pártelnök rövidesen, valószínűleg a muscelmegeyi tagozat gyűlése alkalmával fontos nyilatkozatokat fog tenni, leszögezve viszonyát a kormányval szemben.

Inculetz királyi kihallgatása

Bucuresti, szeptember 17. **Inculetz** belügyminiszter ma délelőtt Sinaiara utazott, ahol az uralkodó kihallgatáson fogadta. A belügyminiszter még az este folyamán visszatér a fővárosba. Tatarescu audien-

Es ezt az álláspontot a német zsidókat nemcsak befelé, hanem kifelé is képviselik. Talán természetükből adódik, hogy nincs bizalmuk a politikai tüntetéseket, a politikai, gazdasági és kulturális bojkott-mozgalmak iránt és nemcsak politikai opportunitásból, vagy félelemből vetik el a bojkott gondolatát, hanem ugynevezett ideológiai beállítottságból is, melynek mottója: a gyakorlati újjáépítés. Bámulatos nyugalom és lefokozott vérmérséklet van ebben az ideológiában, ez azonban a német zsidóság cionista részére vonatkozik csupán, jöhetnek ez a rész ma már a német zsidóság nagyobbik felét foglalja magában. A Németországban élő zsidóság másik fele azonban a legsötétebb kétségbeesés és lelki nyomorúság állapotában vergődik. Azon német-zsidók, akik új helyzetükből nem tudtak maguknak új ideológiát, új élettartalmat fakasztani és megmaradtak régi mentalitásuknál és a régi Németországból származó lelki és szellemi berendezkedésükkel, a legrettegettebb lelki és morális megrázkódtatásokon mennek keresztül és nem egy közülük esik a lelki összeomlás örvényébe. Es ez az állapot immár harmadik esztendőjébe lép és minden esztendő legalább is eddig a megaláztatások és az üldözöttekhez újabb lavináját zúdította a német-zsidókra.

ciáját még nem tüzték ki, de minden bizonyonnyal a hét folyamán megtörténik.

Tatarescu a Banatba utazik

Bucuresti, szeptember 17. A miniszterelnök a hét végén a Banatba utazik, miután Erzsébet királyné meghívta, töltsön néhány napot birtokán. Ez alkalommal Tatarescu meglátogatja a bánáti városokat is és érintkezésbe lép az ottani pártszervezetekkel is.

Az ellenzéki akciók

Bucuresti, szeptember 17. A Tempo értesülése szerint Grigore Iunian és Grigore Filipescu rövidesen csatlakozni fognak az alkotmányos fronthoz, amit ma Averescu marsall, és Gheorghe Bratianu vezetnek.

Az aradi nemzeti parasztpárti szervezet szeptember 20-án gyűlést tart, amelyen dönteni fognak az új tagozati elnök személyéről, miután Mihalache lemondott elnöki tisztéről.

Dr. Lupu tegnap Topolovenibe utazott, ahol csütörtök estig marad, mint Mihalache meghívottja.

Antonescu elutazott Genfbe

Bucuresti, szeptember 17. Victor Antonescu pénzügyminiszter ma délelőtt 14 órakor elutazott Genfbe, ahol fontos tárgyalásokat fog Lavallal és Titulescuval folytatni. Kisérétében van Ioanid kabinetigazgatója.

Nagy királymanőverek lesznek az idén

Bucuresti, szeptember 17. Az idén nagy királymanőverek lesznek, amelyeken az összes fegyvernemek résztvesznek. A manőverek Moldova és Bukovina északi részeiben fognak lefolyni. A hadgyakorlatok célja lesz többek között az új fegyverszállítmányok értékét bebizonyítani.

Van azonban egy másik megfontolás is a nemzeti szocialista rezsim egyre fokozódó és egyre hangosabb antiszemita törvényhozása kapcsán. Nem pusztán antiszemita érzelmeiből fakadnak ezek a törvények, hanem a hitlerista rezsim politikai helyzetéből. Minél lebi-
 lisabb ez a helyzet, annál nagyobb szüksége van Hitlernek olyan törvények és olyan megnyilatkozások produkálására, amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy eltereljék a figyelmet azokról a gazdasági és politikai momentumokról, melyek összeomlással fenyegetik a Harmadik Birodalmat. A nürnbergi felvonulás és demonstráció, a Reichstag által megszavazott zsidó-törvény és a közoktatásügyi minisztérium által életbeléptetett iskola-gettó a hitlerista rezsimnek nem az erősségét, hanem ellenkezőleg, a gyengeségét mutatja.

A mai bonyolult és zavaros nemzetközi viszonyok között ez a gyengeség nem jelentéktelen pont abban a veszedelemben, mely háborúval fenyegeti a világot. Ha azonban az olasz-ebesszin konfliktus kiküszöbölésével a nemzetközi világ elvonja Hitler elől a háborus kibúvó lehetőségét, — normális körülmények között nem tarthatja magát sokáig a hitlerista rémuralom Európa közepén.

Élet és tudomány

A Tudományos Haladás Társulata, egy előkelő angol egyesület, a napokban Norviebban gyűlést tartott. Alábbi tudósítás ismerteti a gyűlés nagyon érdekes témáit.

„Az északi sarkvidék teljesen pormentes és légiens tiszta levegője tüdőbajokat és tuberkulotikus betegségeket tiszser gyorsabban és gyökeresebben gyógyítana, mint a nagyvárosok kórházi kezelése, vagy a vidék szanatóriumai.”

E szavakkal vezette be Debenhau professzor Anglia egyik leghíresebb geografa azt a javaslatát, hogy az északi sarkvidéken minél számosabb tüdő-gyógyintézetet rendezzenek be. A brit orvosi kamara ezt a tervet már régebben nagy érdeklődéssel vitatta meg és olyan javaslatokat fogadott el, amelyek alkalmasak a sarkvidéki szanatóriumok rövid időn való megvalósítására.

„A jövő üdülőországa lesz az északi sarkvidék” — folytatta a tudós. „Az emberek ahelyett, hogy a tengerre, vagy a hegyekre menjenek — föltéve, hogy a közlekedési utak már ki lesznek építve — a sarkvidékre fognak utazni, ha igazán egészséges vakációt akarnak eltölteni. A Spitzbergák sokkal divatosabbak lesznek, mint St.-Moritz. Természetesen csak a nyári félévben lehet majd itt tartózkodni. A poláris éjszakák hónapjaiban a hoteleket és gyógyintézeteket el kell hagyni. A klíma minden olyan elviselhetetlen, mint ahogy azt általában hiszik. Sokkal egészségesebb és gyógyhatásúbb, mint a világ bármelyik más része, mert a kórokozók, amelyek mindenütt feltalálhatók, a poláris vidéken elpusztulnak.”

Debenhan professzor ismertette az észak sarki viharok roppant erejét. Ezeket éppúgy ki lehet erőművi célokra használni, mint a vizeséseket.

Lord Rutherford, a híres atomkutató a szférikus erők kihasználásáról beszélt.

„Miközben mi szegény tudományos eszközeinkkel nehezen dolgozunk azon, hogy atomokat transzformáljunk, ez a folyamat a nap közelében állandóan megy végbe. Nem kételkedem benne, hogy az általunk ismert elemek a napban meg vannak, sőt azt hiszem, hogy a nap ezeknek az elemeknek transzformációs központja, amely az atomokat felbontja és felépíti. Tanulmányozni lehetne ezeket a folyamatokat úgy, hogy kísérleti ballonokat eresztenek fel, amelyek kitűdnék mutatni, hogy a nap által kilökött neutronok a mi légkörünkig előretörnek.”

Valentine professzor a tudományak egészen más témáját ismertette. A nevetés problémájáról beszélt, olyan esztétikai és filozófiai tárgyról, amely különösen a franciákat foglalkoztatta az elmúlt évtizedben. Ujabbban az angolok foglalkoznak ezzel a témával, természetesen az ő leegyszerűsödött és világos módszerükkel. A professzor saját tapasztalatainak tudományos következtetéseit adta elő.

A British Association egyik legutóbbi ülésén — mondotta Valentin professzor — a következőket figyeltem meg. Egyik résztvevőnk a következő kérdést intézte ismerőséhez: „Magával hozta a feleségét, vagy pihenni jött ide?”

Akik a közelben hallották a kérdést, mosolyogtak.

Valentine professzor azonnal analizálta a hallgatóknak e szerény vice reakcióját. „Freud szerint — mondotta — megsontorodott nőgyűlölők, csalódott férfiak és féltékeny aggszülők bizonyára szívből nevetnének az ilyen megjegyzésen. Minthogy azonban a körülállók csak mosolyogtak, az

a meggyőződés, hogy e kategóriák közül csak kevesen állottak a kérdező közelemben.

E szavakra a hallgatóság között nagy nevetés tört ki.

„A nevetés fontos pszichológiai fegyver a mindennapi életben” — folytatta Valentin professzor. „Már kisgyermeknél akcióba lép ez. Három éves kisleányom valami turpiságot követett el. Amikor feleségem megjelent, a gyermek hangosan és kihívóan nevetett, nyilván abban a reményben, hogy az anyja is nevetni fog és elfelejti a büntetést. Ez élénk példája a meszterkelt nevetésnek, amelynek nagy szerepe van a társaséletben. Egy alkalommal hallottam G. K. Chesterton és Bernard Shawt saját vicceik fölött nevetni. Chesterton egy beszédre készült és vicceinek lejegyzése közben olyan jókat nevetett, hogy szinte leszédült a székről. Shawt akkor látam jóízűen nevetni, amikor végignézte egyik darabjának próbáját. Ugy nevetett, mint valaki, aki először hallja a viccet.”

Yonge professzor egy érdekes tengeri szörnynek a sajátágairól tartott előadást. Ez a tengeri állat saját szervezetében produkálja organizmusát. Kagylós állat ez, amelynek kagylója 250 kiló súlyú, másfél méter hosszú és egy méter magas. Saját szövetében millió apró növény nő ki, amelyeket a kagylós állat véredényei táplálnak. A különös állat emésztő szerveinek megvizsgálásakor ezer ilyen félig megemésztett növényt találtak. A növények olyanok, amelyek nem tudnak másutt megélni, csak az anyaállat szövetei között. Állandóan ki vannak téve a világosságnak és ha a kagyló bezárul, akkor nem is tudnak fejlődni. Az állat leginkább a déli tengerekben otthonos. A fűzőzőknek sok kellemetlenségük volt ezzel az állattal, amely a víz sekélyebb részein szokott tartózkodni. Ha valaki rálep puha testrézére, akkor a kagyló izomzata hirtelen összehúzódik és az ember lábát is befogja.

Macpherson professzor Rabindranat Tagore-nél eltöltött látogatásáról beszél. A nagy költő hatalmas házában él, amely különböző hindu stílusok szintéziséből állították össze. A költő maga egy kisebb szobában dolgozik könyvek és orvosságos üvegek között. Európai barátait azonban a szomszédos nagyteremben fogadja, ahol mintegy fejedelem beszél a bölcsességről, a művészetéről és a politikáról. Hiu embernek látszik, mert állandóan saját költeményeiről beszél és nagyon lebecsüli az európai művészetet. Szerinte Rafael is csak egy fotográfus volt.

A faluban, ahol lakik, olyan hindu törzs él, amely évszázadok óta vagyonközösségekben van. De rendkívül babonás és hisz a démonokban. Rabindranat Tagore nem is igényel kiveni a babonát a fejükből, mert azt hiszi, hogy ezzel együtt az európaiak kapzságát, mohóságát és egyéb rossz vonásait honosítaná meg a szelid népben.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, szerdán utoljára nagy dupla műsor 15 és 20 lejes oltató helyárral: I. Elisabeth Bergner A nagy szenvedély c. slágerfilm főszerepében. — II. Nagyhercegnő és a pincér. Alfred Savoir vígjátéka. Főszerepben: Bing Crosby. Előadások kezdete: E. Bergner: 3.20, 6.20, 9.20. Nagyhercegnő: 5, 8, 11 órákor.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

2 filmretek egyszerre: I. Sorell kapitány és fia. H. B. Warner. — II. Kisasszony a feleségem. John Boles. Soar Bennett. Helyárrak: 7 és 10 lej. Kezdeté 3, 6, 9.

Csecsemő fűrésztésénél a neutrális

Alföfer

szappant használják.

Filozófiai szótár Náciországából

Közel 800 oldalas közikönyv. Egy haekelista természetfilozófus, Heinrich Schmidt professzor szerkesztette. Címe: *Philosophisches Wörterbuch*. A leipzig Kröner-Verlag adta ki, a kiállítása elsőrendű és ez már a kilencedik kiadás belőle. Az ára pedig potom 4 márka.

Megvallom: engem nem a filozófia kedvéért érdekelt legalább is nem ezért, első sorban. Azt akartam megtudni belőle, hogyan reagál a híres-neves német tudományosság a náci parancsszóra. Kiebrudálja-e a zsidóságot a tudomány berkeiből pontosan, ahogyan a „Kis fráter” elrendelte? Vagy igaz a hír, hogy az egyetemi professzorok és velük a diákság színe-java kiábrándult már a náci ideológiából, sőt megutálkozott tőle és a suba alatt opponál ellene? Megadja ugyan a náciizmusnak — hiszen a gyilkos mered rá fenyegetően — amit megadni muszáj, de néháné, amikor nem fonódik szorosra a hurok a nyakán elutogja az igazságot, vagy legalább is a féligazságot?

A Schmidt professzor könyvéből kiderített, hogy ez a második verzió az igaz. A német tudományosság nem züllött le teljesen. Nem harcol ugyan nyíltan, erre nem futja egyelőre sem az erejéből, sem a merészből. De nem hagyja magát a Streicher hüléng-nívójára sem lenyomni. Nem ordít még, de legalább suttog. Nincs egészen világos, de már pirkad nála. Nem szinarany, de nem is az ucca mocska.

Míg a hivatalos propaganda megállapítja: „Jude sein heisst Vernichter sein... Der Jude ist der grösste Vernichter und Zerstörer... Degeneriert, unfähig etwas zu leisten. A zsidó még sohasem alkotott valamit. Még sohasem teremtett olyasmint, aminek értéke lenne... Addig ebből a filozófiai szótárból nem sikkadt el teljesen a zsidóság szerepe a bölcsélet történetében. Akár az á-betűs címszavú cikkek között böngészünk, akár átugrunk a testes könyv másik végére és a w-betűsökhöz közzött talozunk, mindenütt, véges-végig az egész könyvben, rákadunk a zsidó alkotóerő nyomaira, tégláira, sőt sziklatömbjeire. Találkozunk benne, ha nem is a teljes névsorral, de mindenesetre szép számban a zsidó szellem óriásaival.

Helyet kapott benne például, hogy legelőjén kezdjük, Alfred Adler, a Freud tanítványa és ellenlábas a individuálpszichológia megteremtője. Igaz, Adler olyan jelentős valaki, hogy képtelenség lenne a filozófia szótárából kismenni. De Náciországban már nagyobb képtelenségek is estek. Tehát egy kicsit a szerkesztő javára kell betudnunk az Adler objektív szerepeltetését. Helyet kapott Bergson is, akit pólishi származása és zsidó létére a szótár egyszerűen francia bölcsésznek nevez. Nem lehetett agyonhallgatni őt sem, hiszen a köztudomás szerint a Bergsohn spirituális filozófiájából sarjadt a Sorell hatalom-elmélete, amelyen viszont a Mussolini állambölcsélete tehát a fasizmus végső fokán a náciizmus épült. A Bergsohn németország-tisztelete egyéb ként odáig terjed, hogy a szótár a fényképét is közli. Ez a kitüntetés csak még egy zsidónak járt ki, — Spinozának és egészen jelentőssé emelkedik, ha meggondoljuk, hogy a szerkesztő erősen takarékoskodott az illusztrációkkal, össze-vissza 40 képpel diszította a szótárt s csak a legnagyobb képességét közli. Kettő a negyvenhez, vagyis egy huszadrész, nem is olyan rossz arány, ha meggondoljuk, hogy össze-vissza 16 millió zsidó él az 1800 millió ember között és ha meggondoljuk, hogy ezt az arányt a zsidógyalázó Náciországban állították fel.

A filozófia aprószentjei közül, hogy még a b betűnél maradjunk, Constantin Brunner is belekerült a szótárba. Amikor azonban ennek a filozófusnak a művét felsorolja, nem említi a legjelentősebbek egyikét a „Der Judenhass und die Juden” címűt, mely a zsidó fajiság lendületes dicsőítése és eredményes rohamozása meg az antiszemitizmus frazeológiáját. Ez a sunyítás persze érthető.

Becsületese méltatásra talált a szótárban a kiebrudalt Ernst Cassirer, a híres hamburgi bölcsész-tanár. A szellemiség történetéről irt könyvét pedig egyenesen „jelentősnek”

(bedentend) minősíti. Tehát mégis csak másképp vagyunk a zsidók alkotóképességével, mint ahogyan Streicher ur hirdeti!

Epp így megtaláljuk a Schmidt professzor szótárában Hermann Choent, a Kant zsenialis interpretátorát, a marburgi Kant-iskola alapítóját, aki az élete estjét teljesen a zsidóságnak szentelte. Viszont meglehetősen suta cikk jutott ki a politikailag is exponált Einsteinnak. A A jelentőségét inkább a Relativitätstheorie című cikkből kell kihámozunk. Ugyanez az eset ismétlődött meg Freuddal, az emberi lélek legalaposabb ismerőjével, akit a páneurópai apostol, Coudenhove gróf, a legnagyobb élő németnek nevez. Felőle is egy tárgyi cikk, a Psychoanalisis című tájékoztató voltaképpen. Az „Entarung” címszó alatt az olasz-zsidó Lombroso (róla külön cikk is szól) és a Nordau nevével találkozunk. Cikket kapott Salamon ibn Gabirol, a kolnidei estjén recitált Kether malchuth szerzője. Becsületesen leszögezi róla, hogy „nagy” befolyást gyakorolt a sholastikára. A költői, pláne zsinagógái költői voltát azonban elhallgatja. A nyelv filozófusának, Lazarus Geigernek is hely került. Pedig azon túl, hogy zsidó volt, még két súlyos hibában leledzett „szegény feje”: zsidó középiskolában tanárkodott és tetejében konzervatív felfogást vallott a zsidó vallás kérdéseiről. Elégát irt például a frankfurti zsidó templomról, amikor orgonát állítottak fel benne. Ellenben a névrokna és talán familiabelje, Moritz Geiger, a göttingeni egyetemi tanár, tehát a hivatalosan is félmjelzett filozófus, a matematika, az esztétika és a pszichológia bölcsésze, kimaradt a szótárból. Valami politikai vétke kell legyen.

De nem folytathatom ilyen aprólékossággal. Így sohasem készílnék el a Schmidt professzor könyvét. Tehát be kell érjem néhány érdekesség megemlékezésével.

A zsidó filozófiáról (jüdische Philosophie) is tárgyilagoss, de persze egészen rövid cikk hoz a szótár. Többek között ez áll benne: Mendelssohn óta többnyire a gazdanép bölcséletébe kapcsolódott a zsidó filozófia és sokban hozzájárult ennek fejlődéséhez (ami most jön azt már nemcsak szöszert, hanem az eredeti nyelvem idézem) dank der hohen (!!!) Begabung der Rasse für logisch-systematisches Denken... És még hozzáteszi, hogy az új kantianizmus egyes irányai a specifikus zsidó gondolkodással függnek össze. Tehát valahogy másképpen van a zsidó szellem alkotóerejével, mint ahogy Streicher és vidéke hirdeti. Nagynépszerűségű faj volnánk!

Van azután ennek a kis (a zsidó bölcsé-

letről irt) cikknek egy másik érdekessége is, Martin Bubert említi, mint aki tisztára zsidó szellemű filozófiát teremtett és egy róla szóló külön cikkre utal. Ezt a Buber-cikket azonban hiába keressük a szótárban, a cenzura, ugylátszik, törölte. Buber nemcsak szájkosarat kapott tehát, hanem a méltatását is eltöltötték!

Felütnően terjedelmes cikket hoz a szótár Palágyi Menyhértől. Ugy veszem észre, Einstein ellen akarja kijátszani, mint a relativitás elméletének voltaképpen megteremtőjét. Zsidó szempontból azonban végeredményben mindegy, hogy Palágyi, a Somen Rokeach kikeresztelkedett unokája, Michelson, a Lengyelországból Amerikába elkerült fizikus, vagy Einstein volt-e ennek az elméletnek atya. Hiszen egyképpen zsidó mind a három!

Nem lehet kismenni a szótárból Las-salet, a német munkásmozgalom atyját sem, akinek szocializmusában temérdek a nemzeti elem. (Tehát — Uram bocsáss! — a Hitlerék előfutárja!) Lazarus, a nemzetpszichológusának megalapozóját. Spinozát, az ujkori haladás legnagyobb elméleti kaputatóját. Friedrich Julius Stahl, akinek voltaképpen Schlesinger a neve és aki zsidó létére a keresztény konzervatív politika atyamestere volt. De szerepel benn a kisebb kvalitású Ludwig Stein is, aki — ha jól tudom — Oradeáról indult el világhódító utjára. Alrabbí, vulgo: dajen volt az apja itten, a kolgája ama Róth nevű dajennek, aki viszont Osváthot adta a magyar irodalomnak.

A „Rasse” című cikk súlyos nehézségein citátumok segítségével vergődik át az óvatos szerkesztő. Jómaga csak egyszer nyílvánit erről a fogas kérdéssel véleményem, amikor kijelenti, hogy nép és faj nem azonos fogalmak, nem szabad tehát összezavarni őket. Völkér sind immer Rassengemische! — ezzel a Güntheről, a fajelmélet pápájától vett idézettel erősítgeti aztán a maga igazát.

A Misnáról és a Taimudról röviden és tárgyilagossan tud referálni Schmidt professzor. Az ő beállításában a világrt sem boszorkánysággal, rontó erejű misztikummal telirítanak, amiknek az ucca profétái hisztérikum hazudozó rendületlenül és bután hirdetik.

Jellemzi a könyvet a „német” kereszténységéről irt pár sor is. A nemzeti szocializmusból kinőtt mozgalom ez, mely el akar távolítani minden zsidó, jellemvonást a hitből, a kultusból és az adminisztrációból — így definiálja. És e definícióhoz hozzá merészkedik tenni: Es erhebt sich dabei die Frage, wie viel vom Christentum noch übrigbleibt.

A rabbi Ménreik tanítójáról, Achérről szóló, közismert mondása kísértett fel egyre-benem, amikor ezt a könyvet olvastam. Tócho achál, klipaszó zarák. A magva becsületese tudomány! Rábizhatjuk magunkat. De biztos kézzel le kell tudni nyesegetni róla a burkolatot, amiket a náci cenzura rakott rája.

(g. s.)

ÚJ TECHNIKÁVAL a ruhalestés, vegytisztítás CZINK-nél nem drágább, csak jobb mint bárhol

Coroiu ismét meg akart szökni

BOTOSANI, szeptember 17. Coroiu ismét szökést kísérelt meg. Kezei és lábain elvágta a láncokat, de a börtönigazgató teleplezte és újból megláncoltatta. A börtönigazgatóság kérte Coroiunak a sucevai börtönbe való átszállítását, ahol szigorubb őrizet alatt állhat.

Az angol munkáspárt határozottabb magatartást követel Angliától az olasz-abesszin konfliktusban

„Ha nem nyomorították volna meg a weimari Németországot, most minden másképp volna”

London, szeptember 17. A munkáspárt végrehajtóbizottságának jelentése, amit a hétfőn kezdődő rendes évi kongresszus elé terjesztenek, a kormány külpolitikáját igen szigorú kritikában részesíti, egyúttal inti a kormányt, tanúsítson határozott magatartást az olasz-abesszin vizsály ügyében. „Már lenne most a helyzet — mondja a jelentés — ha a jelenlegi kormány a lezserelési konferencia munkálatainak megkezdésekor olyan megnemtámadási egyezmény aláírására tett volna javaslatot,

amelyben a Népszövetség összes tagállamai résztvettek volna és ha az angol kormány lojálisan és tartózkodás nélkül aláírta volna egy kollektív rendszer minimális kötelezettségeit, amely a háborúról való lemondást és a támadófél bojkottálására vonatkozott volna. Ha a brit kabinetnek gondja lett volna jogegyenlőséget biztosítani Németország számára a lezserelési tárgyon, minden bizonyos a helyzet ma egészen másképp nézne ki.”

Az új

A kikeresztelkedettek akarják tömöríteni hivatalos organum

Berlin, szept. 17. Az Reichstag nürnbergi zsidó állampolgári jog és az új rendelet, mely oktatásiügyi miniszter Németország egész zsidó zsidóság végleges és lenti a német életből. német zsidóság állapony vény által teremtett u nem kétséges azonban, — még akkor is, ha vo meglévő állapot paragra lenti csupán, — súlyos párs a németországi zsidó re, arra a német zsidó összenőtt a német kultú jódásával. De az sem a német zsidóság azon lésa az utat a zsidó m hoz, nem fog elmerülni kétségbeesés állapotában leletet fog keresni a né u adottságaira.

Ez a hang csendül lá lésből is, amelyre a ber schau helyezkedik Rust niszter új iskola-rendelet irta az Új Kelet, hogy a niszter elrendelte az árja teljes elkülönítését és em lön zsidó iskolák felállí gi cionista szervezet hiv lyos forduló pontnak tek és azzal kapcsolatosan t veleközket írják:

A Runds

„A birodalmi közoktató delete a zsidó iskolákra legmélyrehatóbb intézkedé eddig a németországi z lyozása terén történtek. számára fájdalmas fejze rendelet, mert a közös is fejlődés jáját látják, mely lentet számkúra. Es h 1933 előtt, cionista részr állításának követelmény ugy ez a követelmény ép talált a legkevesebb ellé ben a követelményben a való elkülönítést látták é az általuk elvetett zsidó ra. Ezekkel a körökkel sz vel ezeltt, hanem évtizede az önálló zsidó iskolák m vetelményeit, mely a o ram magva volt mindig a zsidók galufi életére v oak egészen csekély mérté valósítási ezt a követelm megrázkódtatások után a taláta szemben magát a zsidó iskolahálózat kiépité telésével a cionizmus sohas ma sem gondol! — kultu kola-gettó teremtésére. A elhet szük világban, ahol körét korlátozzák és kar Ellenkezve, a zsidó iskola a zsidó mult és a zsidó vetítések a gyermekhez é iskola ealkalmas arra, hogy lelkét megértse és megad tást, mely karakteréből e kolában kell, hogy megta ember a maga saját néz világot szemléli és amel annak jelenségeit rvdés Az az iskola, amelyet a követel, nyitva marad a mi ifjúságunk sajátossá dik, hogy megmutassa er az utat az életbe. E fel hoz látott hozzá a cionist lo német zsidóság a birod let iskolahálózatának ki iskolák azonban az ifju egy részét foglalják mag részről léteztető tovább mű ujjabb fontos részeké Reméljük azonban, hogy nemcsak arra lesznek jök, do gyermekeket és tanító hanem ezek a zsidó isk iskolák is lesznek, melyek ságunk szükségleteihez a zsidó iskola is, melyet ujj a jövőben, karakteriskola. A közoktatásiügyi miniszte feladatokat ró reánk. Ez zsidó ifjúság emberileg k

Az új iskola-gettó Németországban

A kikeresztekedett zsidók gyermekeit is az elkülönített „zsidó iskolákba” hivatalos organuma és hogyan kommentálja a nemzeti szocialista sajtó az új iskolarendeleletet

Berlin, szept. 17. Az a törvény, melyet a Reichstag nürnbergi ülésén szavazott meg a zsidók állampolgári jogainak megfosztásáról és az a rendelet, mellyel Rust birodalmi közoktatásügyi miniszter iskola-gettóba zárja Németország egész zsidó tanuló ifjúságát — a zsidóság végleges és teljes kiutasítását jelenti a német életből. Még nem ismerjük a német zsidóság álláspontját a nürnbergi törvény által teremtett új helyzettel szemben, nem kétséges azonban, hogy ez az esemény — még akkor is, ha voltaképpen egy már meglévő állapot paragrafusokba iktatását jelenti csupán, — súlyos lelki és morális csapás a németországi zsidóság nagy többségére, arra a német zsidóságra, mely annyira összenőtt a német kultúrával és annak fejlődésével. De az sem lehet kétséges, hogy a német zsidóság azon része, mely megtalálta az utat a zsidó megújulás folyamatához, nem fog elmerülni a megaláztatás és kétségbeesés állapotában, hanem pozitív feleletet fog keresni a németországi zsidó élet új adottságaira.

Ez a hang csendül ki abból az állásfoglalásból is, amelyre a berlini Jüdische Rundschau helyezkedik Rust közoktatásügyi miniszter új iskola-rendeletével szemben. Megírta az Uj Kelet, hogy a közoktatásügyi miniszter elrendelte az árja és a zsidó tanuló teljes elkülönítését és ennek érdekében külön zsidó iskolák felállítását. A németországi cionista szervezet hivatalos organuma súlyos forduló pontnak tekintti ezt a rendeletet és azzal kapcsolatban többek között a következőket írják:

A Rundschau állásfoglalása

„A birodalmi közoktatásügyi miniszter rendelete a „zsidó iskolákra” vonatkozólag, a legmélyrehatóbb intézkedések egyike, melyek eddig a németországi zsidó lét új szabályozása terén történtek. Sok német zsidó számára fájdalmas fejezetet nyit meg ez a rendelet, mert a közös iskolákban az újkor fejlődés jait látták, mely nagy értéket jelentett számukra. És ha a múltban, már 1933 előtt, cionista részről zsidó iskolák felállításának követelményeit hangoztatták, úgy ez a követelmény éppen azok részéről társult a leghevesebb ellenállásra, akik ebben a követelményben a német külvilágtól való elkülönítést látták és jelentős eszközök az általuk elvetett zsidó megújulás számára. Ezekkel a körökkel szemben nem két évvel ezelőtt, hanem évtizedek óta képviseljük az önálló zsidó iskolák megteremtésének követelményeit, mely a cionista munkaprogram magva volt mindig a hitközségekre és a zsidók galuti életére vonatkozólag. 1933-ig csak egészen csekély mértékben sikerült megvalósítani ezt a követelményt és az 1933-as megrázkódtatások után is erős ellenállással találkozta szemben magát a zsidó táborban a zsidó iskolahálózat kiépítése. Ezzel a követeléssel a cionizmus sohasem gondolt — és ma sem gondol! — kulturális gettó és iskola-gettó teremtésére. A zsidó iskola nem élhet szűk világban, ahol az emberek látókörét korlátozzák és karakterét elferdítik. Ellenkezőleg, a zsidó iskolák arra valók, hogy a zsidó mult és a zsidó jelen értékeit közvetítsék a gyermekekhez és egyedül a zsidó iskola alkalmas arra, hogy a zsidó gyermek lelkét megértse és megadja neki azt a tartást, mely karakteréből adódik. A zsidó iskolában kell, hogy megtalálja a fiatal zsidó ember a maga saját nézőpontjait, mellyel a világot szemléli és amelynek segítségével annak jelenségeit rendszerbe tudja fogni. Az az iskola, amelyet a nemzeti zsidóság követel, nyitva marad a világ számára, a mi ifjúságunk sajátosságaihoz alkalmazkodik, hogy megmutassa ennek az ifjúságnak az utat az életbe. E feladat megvalósításához látott hozzá a cionista vezetés alatt álló német zsidóság a birodalmi zsidó képviselő iskola-hálózatának kiépítésével. Ezek az iskolák azonban az ifjú generációnak csak egy részét foglalják magukban. Az állami részről létesítendő további zsidó iskolákat e mi újabb fontos részeként üdvözölhetjük. Reméljük azonban, hogy ezek az iskolák nemcsak arra lesznek jók, hogy azokba a zsidó gyermekeket és tanítókat összezsúfolják, hanem ezek a „zsidó iskolák” egyben zsidó iskolák is lesznek, melyeknek szelleme ifjúságunk szükségleteihez alkalmazkodik. A zsidó iskola is, melyet újjá kell teremtenünk a jövőben, karakteriskola kell, hogy legyen. A közoktatásügyi miniszter rendelete nagy feladatokat ró reánk. Ez az új intézkedés a zsidó ifjúság emberileg kimélyített neveléséhez kell hogy vezessen, amennyiben az iskolák, amelyek a közel jövőben fognak teremteni, valóban zsidó jellegű foglalkozásokon viselni.”

„A döntő szempont ennél a kérdésnél nem a művészi valláshoz, hanem a zsidó fajhoz való tartozandóság. A fajilag idegen zsidó

tanuló idegen testet képvisel az árja tanuló és árja tanító osztályközösségében. Jelenléte rendkívül súlyos akadály a német öntudatos és nemzeti szocialista oktatás számára és lehetetlenné teszi a fajban gyökerező összhangot a tanító, a tanuló és a tananyag között. Rust miniszter rendelete ezért a népiskolák teljes faji elválasztását hajtja végre, az idegen fajú zsidó tanulókat felekezeti és vallási hovatartozására való tekintet nélkül és a zsidó iskolák felállításával. Megengedi mindkét résznek azt, ami népi szempontból magától értetődő következmény: a faji azonosság a tanító és a tanuló között.”

Ebből az következik, hogy a zsidó származású keresztényeket, illetve a iktért zsidók gyermekeit is az ugynevezett zsidó iskolákba fogják kényszeríteni. A dolog tragikus volta mellett fennáll egy igen súlyos nevelési szempont is, melyre a Rundschau rá is mutat a rendelettel foglalkozó cikkében. Nehez feladat lesz egységes és pozitív zsidó nevelést biztosítani olyan összetételű iskolák számára, melyekben zsidó és nemzsidó felekezeti „zsidók” gyermekei vegyülnek össze.

Pogány szektát alakítottak brasovi szász ifjak

BRASOV, szeptember 17. A hatóságok megállapították, hogy a Gewerberein helyiségében titokban több fiatalember gyűlésezik, akik „pogány” szektát alakítanak. A Ludendorff tábornok által Németországban terjeszkedő szervezet elágazásáról van szó. A hatóságok vizsgálatot indítottak a mozgalom vezetői azonosságának kiderítésére és remélik, hogy néhány napon belül ez sikerülni is fog.

1935 első három hónapjában Románia lakossága 14.325 lélekkel növekedett

A zsidóság száma ezen három hónap alatt 401 lélekkel csökkent

Bucuresti, szeptember 17. Most jelent meg a népesedési hivatal jelentése az elmúlt évről, valamint 1935 első három hónapjáról. A jelentés aggasztó adatai a lakosság szaporodásával szemben a halálozások számának növekedéséről is beszámolnak.

Az 1930 évi népszámlálás adataival szemben 1934-ben az országának jelentősen nagyobb a lakossága. 1934 decemberében ez a szám meghaladja a 19 milliót.

1934-ben összesen 612.335 az újszülöttek száma. S bár az elmúlt évi adatokkal szemben az élve szülöttek száma visszaesést mutat, Románia mégis a többi államok élén van a születések szempontjából.

Ezzel szemben a halálozási arányszám meghaladja a többi civilizált államokét s 20,7 haláleset esik 1000 lakosra.

A halálozások száma különösen a falvakban emelkedett (21,3%), a városokban az arányszám kedvezőbb (17,9%).

1934-ben volt a legkedvezőtlenebb a természetes szaporulat arányszáma az utóbbi öt évben. S a háború óta csak 1927-ben volt kedvezőtlenebb a helyzet.

A jelentésből a lakosság számának csupán 3 százalékos szaporulatot állapítottak meg a falvakban.

A házasságok arányszáma 1934-ben 18,4 ezrelék.

A válások száma emelkedett ebben az évben s 4,3 százalékos értéket ért el.

A falvakban a válások 3,8, a városokban 9,8 százalékosat is elértek.

A holtan született gyermekek arányszáma

Tudod, Pitt kétség nem lehet:

Sem a „luxus- és csoda-krémek”, sem az „ulánatok” nem pótolják a Nivea-Crème csodás hatású bőrápolószert, mert az egész világon nincsen más krém, amely a bőrápoló eucerint tartalmazza és ezen alapszik a Nivea-Crème bámulatos hatása. Ez az egész világ, amely csak néhány leibe kerül!

Tehát: Vegyen csak Nivea-krémet, és semmi mást!

NIVEA-KRÉM: dobozokban Lei 16,-, 34,- és 72,- tubusokban Lei 10,- és 45,-

hozzá a zsidókérdés megoldásához. Abból a faji világtételeből kiindulva, hogy minden népnek különálló faji összetétele következtében saját kultúrája van, felismerte, hogy közös kulturmunka németek és zsidók között teljesen lehetetlen. Az új rendelet szándékosan nem „nemárjáról”, hanem zsidókról beszél, mert a birodalmi közoktatásügyi miniszter nem gondol arra, hogy kirekessze a német iskolákból más nemárjárak gyermekeit, akik, mint vendégek tartózkodnak Németországban. Ha a zsidók, mint más nemárjárak, állami egységben élnek valahol a világon és egyesek csak átmenetileg tartózkodnának Németországban, úgy nem lenne szükség náluk sem erre a különválasztásra. Mindaddig azonban, amíg oly nagy számban és mint belsőleg összeforrott csoport élnek a világon a német népen belül, és amíg uralmi igényeket táplálnak a német nép körében, mindaddig szükség van olyan törvényre, mely biztosítsa a német népi tisztaságot és védi a mi népünket az idegen befolyástól.”

A Völkischer Beobachter ezen kívül a főiskolák kérdésével is foglalkozik és ezen a téren is a népiskolákhoz hasonló rendszábról szól. A Deutsche Allgemeine Zeitung értesülése szerint a főiskolákban, ahol 1,5 százalékosan alapították meg a numerus clauzus zsidók számára, szintén meg fog történni a teljes faji elválasztás. A lap azt is tudni véli, hogy az újonnan létesítendő zsidó iskolákban főleg olyan zsidó tanítókat fognak alkalmazni, akiket leépítettek a multban és akik még nyugdíjat élveznek.

kezet. Még januárban meglehetősen kedvező volt a helyzet: 12.444 lélekszaporulat. Ez februárban 6801-re csökken, míg márciusban 4920 lélekkel számossabb az elhaltak, mint az újszülöttek száma.

Az okot is megtudjuk a népesedési hivatal jelentéséből: 197.763 influenzás beteg közül 4326 meghalt. 1934-ben influenzában az év első hónapja alatt 554-en haltak meg.

1935 első három hónapja alatt 36.871 egy évet el nem ért gyermek halt meg, tehát minden negyedik gyermek elpusztult, ezenkívül holtan született 3767 gyermek.

Csak a nyomor, a tudatlanság, a szülész-nők, de főleg az orvosok hiánya idézhet elő ilyen állapotokat.

Vajjon azok, akik tiltakoznak a kisebbségi s főleg a zsidó orvosoknak körorvosi állásokba való kinevezése ellen, elolvasták-e a népesedési hivatal jelentését? Ezek a „patrióták” szajkók módjára hangoztatják, hogy a zsidó orvosok megmérgezik a falusi népet.

S ezalatt pusztul a falvak lakossága tömegesen pusztulnak a gyermekek. Arról azonban hallani sem akarnak, hogy maguk menjenek ki „apostolokként” a falvakban, ezt az áldozatot nem lehet elvárni tőlük, elég ha patrióták.

A népesedési hivatal jelentésének még más tanulságai is vannak:

Az említett halálozási esetek közül 1935 első három hónapjában született 7580 magyar származású gyermek és 7583 magyar lélekkel csökkent a romániai magyarok száma. Vesztéségük tehát három lélek. A németek száma 821 újszülötellel szaporodott. Az oroszoknak 576 lélek a deficitjük és végül a zsidók, akik az „igazi veszedelmet” jelentik az említett „patrióták” szerint, 401 lélekkel többet vesztettek, mint ahány újszülöttjük volt.

Bucurestiben 87-tel volt nagyobb halottaink száma, mint az újszülötteké, Iasiában 35, Botosaniban 88, Dorohóban 19, Cernautiban 89, Chisinauban 92, Clujon 12 lelkes deficitjük volt a zsidóknak ebben a három gyászos hónapban. Ugyátszik a halál nem válogat. (—del)

Gondatlanságból elkövetett emberölésért letartóztattak egy bucaresti szigorló orvost. Bucurestiből jelentik: Al. Iacobescu, a bucaresti egyetem orvosi fakultásának abszolvensé vértömlesztést végzett Emilia Mikos nevű leányzó, aki azután meghalt. Gondatlanságból okozott emberölés vádjára miatt Iacobescut letartóztatták.

SPORT

Ülést tartott a Romániai Makkabi Szervezet végrehajtóbizottsága

Cluj, szeptember 17. (Az Uj Kelet tud.) A Juliusban Brailában megtartott országos Makkabi kongresszus óta szeptember 7-én, a cernauti Makkabi jubileuma alkalmával Cernautiban a Romániai Makkabi Szervezet végrehajtóbizottsága ülést tartott.

Az ülést reggel 9 órakor nyitotta meg Weinberg-Verea elnök, aki mindenekelőtt üdvözölte a Világszervezet jelenlévő elnökét, dr. Hermann Lelewert. Bejelent, hogy Beszarabia, mert nem teljesítették azon kérését, hogy a hacsara-alija kérdést egyedül intézze, kivonult az ekzekutívából és nem vesz részt annak munkájában. Az ekzekutive bizottságot küldött ki a kérdés likvidálására azzal azonban, hogy Beszarabia kérése nem teljesíthető és a csertifikátok elosztása továbbra is az ekzekutive hatáskörébe tartozik.

Dr. Salamon Ignác, az erdélyi részirat elnöke a következő felszólalást, aki elmondja, hogy az erdélyi zsidó sport még nem találta meg a makkabizmus útját. Anyagiak miatt sokat szenved az erdélyi Makkabi mozgalom, amely mind több és több teret hódít. Kéri megfelelő technikai vezetőket Erdélybe való kiküldését.

Schindler mérnök a Világszervezettel kapcsolatban felvetődött Makkabi ideológiai kérdéshöz leszögezi, hogy politikai kérdésben a Makkabinak egyetlen útja van: aki tagja a Makkabinak, az köteles a cionista érdekeket előmozdítani és a nemzeti alapok gyűjtésében: sékel, Keren Kajemeth, Keren Hajjeszód résztvenni. Aki ezt megtagadja és erre a célra nem áldoz tehetése szerint, annak nincs helye a Makkabi mozgalomban.

Weinberg-Verea, a politikamentesség mellett szólal fel. Hasonló véleményt nyilvánítt dr. Salamon Ignác is.

Weiszmann professzor (Iasi) tisztázni kívánja: milyen politikai álláspontot foglaljanak el a világszervezeten a romániai szervezet delegátusai.

Schindler: A Makkabi Világszervezet nem kötelezheti el magát egyetlen frakció felé sem. Azonban a Makkabi Világszervezetben van és kell legyen helye a zsidó problémáknak, amelyeket a sportproblémák egészítnek ki. Százszázalékos cionista munkát követel a Makkabitól. Akinek ez nem konveniens, nem a Makkabi szervezetbe való.

A vitát este hét órakor folytatják.

Oiteanu mérnök (Bucuresti): A bázeli program alapján állunk, ennek pontjai kötelezőek a Makkabira. Vita elől nem lehet.

Weiszberg (Iasi): A Makkabi igazi értelmében véve chaluic mozgalom. Fontosnak tartja a politikai kérdés tisztázását.

Weisz Ignác (Cluj): A Makkabi Világszervezet tagja a cionista világszervezetnek. Ennélfogva köteles a nemzeti alapok: sékel, Keren Kajemeth, Keren Hajjeszód és Kfar Hamakkabi alapra gyűjteni és áldozni. Mint-hogy a világszervezeten ez a kérdés a revizionistákkal kapcsolatban kerülhet tárgyalásra, magától értetődik, hogy a revizionisták az alapokra való gyűjtés és adakozás megtagadásával egyidejűleg kizárták magukat a Makkabi Világszervezetből. Javasolja, hogy ezt az álláspontot képviseljék a delegátusok a világszervezeten.

Több apró hozzászólás után végül is az ülés megállapítja, hogy ebben a kérdésben egységes az álláspontja.

Szóba került még a strejar-kérdés is, amely ügyben az elnökség megteszi az intézkedést, hogy ezt összhangba hozza a Makkabi programjával, illetve abba beleillesse.

Az ülés keretében egyébként dr. Lelewer Hermann, a Makkabi Világszervezet elnöke a Makkabi hivatásáról és aktuális problémáiról expozét tartott. Ezt részletesebben egyik előző számunkban a jubileumi ünnepségekről szóló beszámolóinkban már ismertettük.

Csehszlovákia—Magyarország
Európa Kupa mérkőzés lesz
vasárnap Budapesten

Cluj, szeptember 17. Vasárnap Budapesten Csehszlovákia válogatott labdarúgócsapata az Európa Kupa küzdelem során Magyarországot válogatott csapatával méri össze erejét. A mérkőzésen a cseh válogatott a következő összeállításban játszik: Planicska, Burger — Cstyroki, Koestyalék—Boncek—Krcsil, Fazinek—Svoboda—Silny—Nejedly—Rultz. Magyarországot csapatát véglegesen még nem állították össze, azonban az valószínűleg a következő lesz: Szabó, Futó—Sternberg, Magda—Szűcs—Szalai, Markos—Kiss—Sárosi—Toldi—Titkos.

Nagyszabású hamisításra
bukkantak a központi sziguranca
idegenellenőrző osztályán

Bucuresti, szeptember 17. A Tempo írja, hogy a központi állambiztonsági hivatal idegenellenőrző hivatalában szenzációs felfedezéseket tettek. Megállapítást nyert, hogy több tisztviselő és üzletember hónapok óta utlevelek és tartózkodási engedélyek hamisításával foglalkozott. Az elmúlt éjjel házkutatást tartottak a macedón és örmény szövetségek székhelyén. Eddig hét letartóztatást eszközöltek. A letartóztatottak mindnyájan a sziguranca tisztviselői. A belügyminiszter rendeletére most verifikálják a hivatal irattárát a hamisítások pontos megállapítása végett. Hír szerint többszáz hamis tartózkodási engedélyt adtak ki.

KÖZGAZDASÁG

Szeptember 30-ig kell benyújtani a negyedik
évnegyedre szóló importengedély kéréseket

Bucuresti, szept. 17. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium a következő felhívást bocsátotta ki: A negyedik évnegyedre szóló behozatali kvóta elfosztására vonatkozó táblázatok mielőtti elkészítése és a behozatali engedélyek mielőbbi kiosztása érdekében, a negyedik évnegyedre szóló importkérések szeptember 15—30-ika között nyújthatók be a külkereskedelmi szabályozó igazgatósághoz. Az ezzel határidőn túl beadott kéréseket a nyilvántartásba már fel nem veszik és csak akkor fogják vizsgálat tárgyává

tenni őket, ha a nyilvántartásba felvett igényjogosultakat már kielégítették. A kvótafelosztás megkönnyítése végett a behozatali kérések minden országra és minden árucikkre külön-külön nyújthatók be. A 2 százalékos importilleték lefizetését igazoló nyugták (recepise) az importkéréshez mellékelendők, mivel a multban ezeknek a nyugtáknak késedelmes beadása sokban késleltette az importengedélyek kiadását. A többletletéseket az illető importőr javára írják a következő negyedévi kvóta felosztásánál.

A Z „U“ KLUBBAN

Str. Memorandului No. 1.

Csütörtök, szeptember hó 19-iki kezdettel

GIDÁLY-TESTVÉREK

nemzetközi jazz-humoristák

Bánsági liszt- és terménypiac

Az ország gabona- és lisztpiacán a helyzet egyelőre változatlan. Jóllehet, az utóbbi napokban úgy tűnik, mintha az eddigi nyomott hangulat, melynek hatása alatt az egész ország gabonakereskedelme és malomipara állott és természetesen áll még most is, — engedett volna. Szakkörökben ugyanis új kombinációk merültek fel s ezeknek a kombinációknak a háta megett most még szerényen meghuzódó üzleti lehetőségekre, már építenek is az optimistább kedélyek.

A Bánságban, Olteniában és általában a kimondott buzatermelő vidékeken már számolnak ugyanis azzal a lehetőséggel, hogy maximum két hónapon belül Bihar környékén és Erdélyben is elfogyjon a most még rendelkezésre álló gabonakészletek és akkor a dolgok természetes rendjénél fogva úgy az erdélyiek, mint a bihariak a bánsági és a havasalföldi regáti buza iránt fognak majd érdeklődni. Bihar megyében egyébként még az a körülmény is siettet a felhalmozott buzakvantumok rapid csökkentését,

hogy az ottani termelők és gabonakereskedők az utóbbi hetekben nagyobb készleteket adtak el a külföldi piacokon. Ezek a bihari buzakvantumok, akár a regátiak, Constantian keresztül jutottak el Görögországba és Angliába.

A buzapiacra ezenkívül a kormány által a közeljövőben foganatosítandó intézkedések is komoly változásokat fognak előidézni. Arról van szó, hogy a kormány az esetleg bekövetkező árcsökkenések megakadályozására a buza áramak minimálizálásával foglalkozik. Megbízható helyről származó információk szerint a minimális ár 350 lej lesz. Hogy azonban a kormány milyen intézkedések révén kívánja az árakat ezen a nivón tartani, erről szakkörökben még semmit sem tudnak. Egyesek szerint a kormány újabb foglalkozik azzal a tervvel, hogy a tavalyi példára, az idén is intervenciók vásárlásokkal kívánja majd egyensúlyozni a későbbi árhullámzásokat. Mások szerint viszont a kormány egyszerűen rendelteti uton fogja a buza árát fixálni, illetőleg minimálizálni.

Ezek természetesen még csak találgatások és mert „csak” találgatások, alkalmasak arra, hogy a piacon állandóan növeljék a bizalmatlanságot. Már pedig a mai körülmé-

nyek között semmi sem veszélyesebb, mint a piacot idegesíteni olyan lehetőségekkel, melyek holnap ugyan már „realitások” lehetnek, de semmi garancia nincsen arra nézve, hogy ezek a realitásokkal vedlett lehetőségek valóban meg is felelnek a gyakorlati követelményeknek. Eppen ezért a kormány kötelessége volna, hogy mielőtt bármire is elhatározza magát ebben a súlyos kérdésben, kérje ki az illetékes szakkörök véleményét is.

Gabonapiac: Eltekintve az egyes regáti és bihormegyei komolyabb méretű üzletkötésektől, az egész piacon lanyhaság dominál. A buzaárak a Bánságban, Biharban és a Székelyföldön egyformák. Így ezeken a helyeken a 77-es buza 340, illetőleg a 78-as 345—350 lej. Egyes regáti piacokon ugyanezen kvalitású buzákat 5—10 lejjel olcsóbban is kínálják. A többi gabonafélében az ótengeri 290—295, a csöves újtengeri 240—250, az árpa 270, a bányai zab 290, illetőleg a székelyföldi 250, továbbá: a repce 500, valamint a tökmag 550—570 lej között változik.

Lisztpiac: A málmoknak, különösen a bánsági málmoknak csak elvétve nagy ritkán nyílik alkalom üzletek kötésére. Az árak a következők: nullás liszt 680—720, 4-es 600—640, 5-ös 550—590, valamint a korpa 260 lej zsák nélkül ab feladó állomás.

Németország és Anglia ratifikálta
a Romániával kötött kereskedelmi
konvenciót

Az ipar és kereskedelmi minisztériumban Costinescu elnökletével tegnap értekezlet tartottak, amelynek során kimondották a Lengyelországgal, Ausztriával és Magyarországgal fennálló konvenciók felmondását, elhatározták továbbá az Olaszországgal való behozatal növelését, ahonnan a jelenleg importált árucikkekhez kívül hidróplánokat, egészségügyi cikkeket, gyapotot és autókafognak fokozottabb mértékben behozni. Az intézkedést azért hozták, hogy ki lehessen használni a cca 800 millió lejes diszponibilis összeget, ami Olaszországgal szemben fennáll. Közölte a miniszter az értekezlet résztvevőivel, hogy a német és angol kormányok ratifikálták a Romániával nemrég kötött konvenciókat. Hozzájárultak a spanyol kormányhoz ahhoz a szándékához, hogy Bucarestben kiállítás rendezzen a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok kimélyítésévégett.

Ujabb áremelkedés
a bőrparban

A feldolgozott bőrpari cikkek kereslete és forgalma kielégítő. Különösen áll ez a belföldi feketebőrre. A készlet elegendő a kereslet kielégítésére. Az árak általában tartottak.

Bucovinában a borjubőr elmúlt heti 32 lejes ára e héten 36 lejre emelkedett. Országosan tapasztalható a durvabőr kilogrammonkénti egy-két lejes áremelkedése is.

A bucuresti vágóhid nyersbőr árait az alábbiakban adjuk: Erdélyi és bánsági piros tehénbőr 22, bucovinai és bánsági piros ökrbőr 21, bivalybőr 12—13, tehénbőr 22, ökrbőr 20, csikbőr 22, szoposborjubőr a régi királyságban 24, ugyanez Bucovinában 36, sertésbőr 11 lej kilogrammonként. A juh- és darabja 50—60, a báránybőr 70.

A belföldi készbőrök árai a következők: talp 95—120, krupon 115—140, barna krupon 140—170, fekete box 35—40, színes box 35—45, fekete borjubőr (velur) 65—68, ugyanaz színesben 60—62, fekete sevró 26—30. Importált bőrök árai: fekete francia sevró 52—56, amerikai sevró fekete 60—75, színes francia sevró 72—82, színes amerikai sevró 60—70, német fekete lakk 55—60, ugyanaz színesben 60—65, francia velur 85—100 lej. Külföldi csuszómászók bőrei: Agra négyzetcentiméterenkint 7.25—7.50, Calcutta 11—12, Kaméleon 8.50—9.50, óriáskigyó négyzetcentiméterenkint 650—700, krokodil 90—110 lej.

Tizenhat városban tartják
meg az őszi érettségi
vizsgákat

Bucuresti, szept. 17. A közoktatásügyi minisztérium 16 várost jelölt ki, amelyekben az őszi érettségi vizsgákat fogják megtartani. Clujon vizsgázni fognak a helyieknek kívül a bisriai, násáudi, deji, gherlai, turgumuresi és turdai jelöltek. Sibiuiban teszik le vizsgájukat a sighisoarai, dumbravenii, mediasi, blaji, aiudi, albaiuliai, orástieii, devai, petrosani, bradi és brasovi liceumok hallgatói. Vizsgabizottságok fognak működni még Oradean és Timisoaran is.

Véget ért
SZOC

Nagy kato

Berlin, szeptember 17. A zeti szocialista pártnapok ler este a Luitpold-arenán beszédében történelmi visszatett a német multra s harmonarchia Németországba dott s csak a nemzeti szheheti a birodalmat az életbe vezényelt haderő nagérték véget a horogkeres A nürnbergi Zeppelin-rodalmi véderő bemutatás diszfelvonulása. A Zeppelkozta a nemzeti szocialisalakulatai s végigmenték amelyben 135 tank, hat csapatszallító gépkocsik, lozság, repülőgépek és ell

Németors

az

Hog

Berlin, szeptember 17. ötödik cikkénél tart amamelyben az egyes országnek állásfoglalását ismertgal szemben. A cikksorozat lát ma bennünket a világrozatban, mert éppen a Németország legnagyobb Szovjetországnak véllalkozik.

Szovjetországnak, meg nem nevezett cikkirő csak rövid átmenetnek tek dik birodalmat.

A cikkirő ezt a felfogásrázza, hogy nagyon hirteszép álom a kommunista Egyelőre nehéz elfogadni got, egy darabig ferdités De lassan meg fog változmint ahogy megváltozott a kig a szovjetunió összeom A németekkel való vitafolytatja a német lap sorban arra szoktak hiva u Németország barbár és sege.

Ezt a vélekedést az Annak ellenkirkája szerintsek hivaták életre, amelyelmozdítását, a könyvéget sajtó szabályozását, a dícsökkenését egyoldaluan tatták be. Minthogy hozzáahoz, hogy a németeket kulturálnék tekintés, annál inkább a barbárság és sajnálatos visszaesésné tük.

Ami a német egyházakrdeákat illeti, azt írja azja, hogy a szovjet nagyországokban meggyengülzete, mert maga a szovjetmet mutat is, nem csökktatja a harcot az egyházszok nagy érdeklődéssel zakra vonatkozó dolgokat.

Azt könnyen megért hogy a mai német kormharcot folytat a kommunAz orosz ember maga hét éven át, hogyan bábelső ellenségeivel. Nem t hogy a német kormány be mint ellenségekkel báni nem nagyon sokat számít olyan államnak a polgáember él koncentrációs Sar-vidék és Szibéria erdőosztályokat „likvidáltak” írója szerint nem háborolyan, ha egy másik ország embert koncentrációs tábnéhányat kivégeznek. All mi megtisztelő az oroszokmet kommunista párt vThaelmann iránt nagy az

Véget értek a nürnbergi nemzeti szocialista ünnepek

Nagy katonai parádával fejeződtek be a pártnapok

Berlin, szeptember 17. A nürnbergi nemzeti szocialista pártnapok véget értek. Hitler este a Luitpold-arenában tartott záróbeszédében történelmi visszpillantást vetett a német multtra s hangoztatta, hogy a monarchia Németországban csődöt mondott s csak a nemzeti szocializmus vezetheti a birodalmat az élet felé. A Nürnberg-be vezényelt haderő nagy takarodójával érték véget a horogkeresztes ünnepek. A nürnbergi Zeppelin-mezőn volt a birodalmi véderő bemutató hadgyakorlata és díszfelvonulása. A Zeppelin-mezőn felsorakoztak a nemzeti szocialistapárt félkatonai alakulatai s végignézték a gyakorlatot, amelyben 135 tank, hat és nyolchengeres csapatzállító gépkocsik, motorizált gyalogság, repülőgépek és elhárító ágyuk vet-

tek részt. A tankok a motorizált gyalogság ellen intézett támadásnál az elhárító ágyuk tüze ellenére több helyen áttörték a gyalogság frontját. A gyakorlaton résztvevő új légi rajok kartonpapírból markirozott falut támadtak s közben 37 elhárító ágyu szórta schrapnelljeit. Hitler a gyakorlat befejezése után rövid beszédet mondott, majd a birodalmi hadsereg 16 ezer főre becsült csapattestei a félkatonai alakulatokba tömörült százazatok díszfelvonulást rendeztek Hitler előtt.

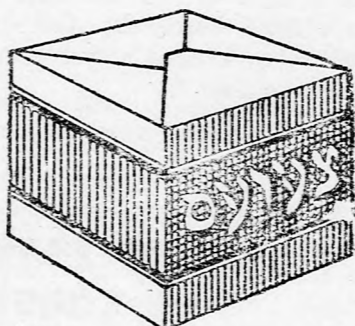
Berlin, szeptember 17. Göring üdvözlő táviratot intézett rádió útján a Dél-Amerikából visszatérőben levő Graf Zeppelinhez, abból az alkalomból, hogy századszor repül át az óceánt.

EGÉSZSÉGET A CSALÁDNAK AZ ÚJ ESZTENDŐBEN IS

געוואָען

אינד אויסגעפראַכט אונד אלס ריינעם פּפלאַנצען פּעטם געפונדען דאָהער פֿאַן נייען יאָדר אנגעפאָונען אַכטעט יעדע יודישע הויפּרוי, דאָמיט דיא שפייזע געוואַסען בייא דער דערשטעלונג דער שמאָקדאָפּטסטען שפייזען איינגעהאַלטען ווערדען, אונד ניט דאָהער דאָס כשר "צערעס" שפייזע פּעטם צום בראַטן, אונד קאַען

Peres כשר

100% növényi zsiradék

Ugy tejes, mint husos ételek számára

ahogy elismerik Németország és a nemzeti szocializmus azonosságát és a harmadik birodalom tartósságát, tárgyilagosabb lesz a nemzeti szocialista Németország megítélése is.

nem imperialisztikus és háborura vagyó „fasizmus”, hanem valóban szocializmus, amely a bolsevizmus roppant vér és anyagi áldozatai nélkül, sokkal gyorsabban és biztosabban közeledik a célhoz, a megelégedett, egészséges, erős és osztályharcoktól nem szagatott nép megteremtéséhez.

— A nemzeti szocializmus — fogadkozik a lap — be fogja bizonyítani, hogy

Rickett Londonban pipázik és figyeli az eseményeket

„A világ legszebb concessziója az enyém” — mondja az újságíróknak

London, szeptember 17. Mr. Rickett: szöke, piros-pozsgás, mosolygós angol fiatalember. A négustól bérbevette Abesszini természeti kincseit és ezzel a nagy üzlettel alaposan beleszólt a világpolitikába. Rickett írta alá az amerikai „African Exploration and Development Company” nevében a nagy concessziót s ennek a szerződésnek nyomán világfelzudulás támadt. Anglia és Amerika kormánya szükségessé tartotta, hogy kijelentse: távol áll az üzlettől s végül Hull amerikai külügyi államtitkár nyomatékos sürgetésére az addig háttérben meghúzódó Standard Vacuum Oil, a nagy amerikai petróleumtröszt is kénytelen volt visszalépni. Rickett tegnap este Londonba érkezett. Budapest és London között mindössze egyszer. Rotterdamban szakította meg az utat. Fogadta az újságírókat, kik előtt kijelentette, hogy a négustól vásárolt engedélyt megtartja és kihasználja. A szükséges tőkét egy newyorki tőzsdéstől kapja. — A világ legszebb engedményét kap-

tam — mondta Rickett — és büszke vagyok arra, hogy ez az üzletem sikerült. — Szeretném egyszer részletesen elmondani, hogyan állnak a dolgok, csak hogy meglehetősen kényes helyzetben vagyok. — Kie a concesszió? — Az enyém! — hangzott a határozott válasz. — Zsebben van a megfelelő aláírásokkal. — Mi lesz, ha Olaszország bevonul Abessziniába? — Ez a szerződés szentségének elvi kérdése — válaszolja. — Azt irták önről, hogy el akarja adni a concessziót az olaszoknak. — A feltevés is képtelenség. — Igaz, hogy Rómába akar menni? — Hogy juthat ilyesmi az emberek eszébe? — Mik a tervei? — E pillanatban nem tudom. Most a legujabb jelentéseket várom. — Mikor megy ismét Abessziniába? — Az első adandó alkalommal. — Mi a véleménye a négusról? — A legkitűnőbb emberek egyike, akivel találkoztam. Rendkívül okos, egy lépéssel megelőzi ellenfeleit.

A beszélgetés ezzel véget ér. Rickett szeme feltűnően gyermekes és jóindulatu. Minden környezetbe jól beillik kedves, szelíd modorával. Csak egybe nem illik, a világtörténelembe. Pedig úgy látszik, e pillanatban oda került.

Németország megnézi magát az orosz tükörben

Hogyan látja Németországot a világ?

Berlin, szeptember 17. Az Angriff már ötödik cikkénél tart annak a sorozatnak, amelyben az egyes országok közvéleményének állásfoglalását ismerteti Németországgal szemben. A cikksorozat címe: Hogyan lát ma bennünket a világ?

Ez az ötödik cikk a legjellemzőbb a sorozatban, mert éppen a nemzeti szocialista Németország legnagyobb ellenlábásának, Szovjetországnak véleményével foglalkozik.

Szovjetországnak, mint az Angriff meg nem nevezett cikkírója írja, általában csak rövid átmenetnek tekintik a harmadik birodalmat.

A cikkíró ezt a felfogást azzal magyarázza, hogy nagyon hirtelen ért véget „a szép álom a kommunista Németországról”. Egyelőre nehéz elfogadni a teljes valóságot, egy darabig ferditésre van szükség. De lassan meg fog változni ez a felfogás, mint ahogy megváltozott az is, amely évekig a szovjetunió összeomlását jósolta.

A németekkel való viták alkalmával — folytatja a német lap — az oroszok elsősorban arra szoktak hivatkozni, hogy az új Németország barbár és a kultura ellenesége.

Ezt a vélekedést az Angriff cikkírójának ellenkritikája szerint azok a jelentések hívták életre, amelyek néhány tudós elmozdítását, a könyvégetéseket, a német sajtó szabályozását, a diákok számának csökkentését egyoldalúan és hamisan mutatták be. Minthogy hozzá voltak szokva ahhoz, hogy a németeket egyszerűen „a kulturánpénekné tekintsek, ez a magatartás annál inkább a barbárságba való esztelen és sajnálatos visszaesésnek tünt fel előttük.

Ami a német egyházakra vonatkozó kérdéseket illeti, azt írja az Angriff cikkírója, hogy a szovjet nagyon örül, ha más országokban meggyengül az egyházak helyzete, mert maga a szovjet, ha kifelé türelmet mutat is, nem csökkendő erővel folytatja a harcot az egyházak ellen. Az oroszok nagy érdeklődéssel kísérik az egyházakra vonatkozó dolgokat.

Azt könnyen megérti a szovjet orosz, hogy a mai német kormány kiméletlen harcot folytat a kommunizmus ellen.

Az orosz ember maga is láthatta tizenhét éven át, hogyan bánhatik el az állam belső ellenségeivel. Nem találja különösnek hogy a német kormány belső ellenségeivel, mint ellenségekkel bánik. Az emberélet nem nagyon sokat számít. Keleten s egy olyan állammak a polgára, ahol rengeteg ember él koncentrációs táborokban s a Sar-vidék és Szibéria erdeiben, ahol egész osztályokat „likvidáltak”, az Angriff cikkírója szerint nem háborodhatik fel komolyan, ha egy másik országban néhány ezer embert koncentrációs táborokba zárnak és néhányat kivégeznek. Állítólag nem valami megtisztelő az oroszok véleménye a német kommunista párt vezetőiről. Csak Thaelmann iránt vagy az érdeklődés, foly-

ton kérdezősködnek felőle.

A „legkomolyabb kifogások” a nemzeti szocializmus gazdaságpolitikájával szemben merülnek fel. Nem tudják megérteni hogyan nevezheti magát a „német fasizmus” nemzeti szocializmusnak. Olaszország esete sokkal világosabb. Az ottani kormányzat nyíltan fasizmusnak nevezi magát. Németországban azonban a „fasizmus” azt az igényt támasztja, hogy szocializmusnak tartásuk, pedig hiányzik belőle az alaptétel, amely nélkül a marxisták számára a szocializmus még csak szóba sem jöhet: a termelési eszközök köztulajdonba vétel.

Az oroszok dogmája s meggyőződése szerint, mint a cikkíró mondja, olyan országban, ahol a tőke, a földbirtok, a gyár, a gép, a bérház, stb. magántulajdon, nem is lehet beszélni szocializmusról.

Ha ezzel szemben — feleli az ellenkritika — arra hivatkozunk, hogy ma már csak idézőjel közt lehet leírni Németországban a „magántulajdon” szót, mert az állam növekvő hatalma folytán a tulajdonos rendelkezési joga a termelési eszközök felett egyre csökken, hogy a gazdaságnak olyan fontos ágában, mint a mezőgazdaság, ma már egészen elenyészett és az iparban és a pénzügyekben is a legerősebben korlátozva van, ezt elismerik ugyan, nagykegyesen feltételezik még a jóhiszeműséget is, de mindabban, amit Németországban szocializmusnak neveznek, mint a téli inszégakciók, a nemzeti szolidaritás, a „Kraft durch Frude” (munkásüdültetés) az Angriff cikkírója szerint pusztán ravasz trükköt látnak, amely a dolgozók megfélemlítésére irányul.

Az ilyen véleménynyilvánításokra a leghatásosabb ellenszer a cikkíró szerint, ha így szól az ember: tegyük fel, hogy igazatok van, hát el tudjátok képzelni, hogy a német népet bolonddá lehet tartani és ilyen zárt egységben csatlakozni a nemzeti szocializmushoz?

Bár a szovjetsajtó — végzi az Angriff cikkírója — amely fenyegető veszedelmet lát a nemzeti szocializmusban, a legélesebben támad, a népek egészbenérvő kedvező véleménye van a németekről. talán kedvezőbb, mint minden más nemzetéről. Természetesen még mindig gyakran találkozunk a következő véleménnyel: a német rendes és egészen rokonszenves ember, de a szerencsétlen most egy tőle idegen, brutális rabszolgarendszer zsarnoksága alatt áll. De abban a mértékben,

Zsák, zsinag, ponyva, BUTORSZÖVET! Szőnyeg és kárpitoskellékek

NAGY VALASZTEKBAN

Magazinul Tapitex S. A.

Cluj, Calea Regele Ferdinand 9.

Óriási lelkesedéssel végzi munkáját a Zsidó Párt ifjúsági szekciója

Miért kell minden zsidónak belépnie a Zsidó Pártba?

A Zsidó Párt ifjúsági szekciójának újonnan választott nagyszámu vezetősége a legnagyobb lelkesedés mellett tartja meg minden héten rendes gyűléseit. Az új vezetőség valóban a legszerencsésebben lett megválasztva, mely tény természetesen előfeltétele a rendes és eredményes munkának. Egyrészt helyet foglalnak a vezetőségben az összes cionista szervezetek delegátusai, másrészt pedig a nem cionisták, vagy ha akarjuk, a szervezeten kívüli zsidó ifjúság képviselői is. És éppen ebben rejlik a Zsidó Párt lényege: hogy összegyűjti a különböző kisebb szervezetek és egyesületek, valamint a szervezeten kívüli zsidó ifjúság tagjait és ezeket segítse a zsidó ország zsidóságára kiterjedő intézkedéseket léptethet életbe. A Zsidó Párt az egyedüli szervezet, mely az ország zsidóságát magában foglalja és amely országos jellegű aktivitást fejthet ki. És ez nagy szó. Ma, a pártok, szervezetek és egyesületek korszakában, amikor egy bizonyos embercsoport száz meg száz kisebb társulatra oszlik, melyek igen gyakran egymással ellentétbe is kerülnek, — kell legyen egy összefogó alakulat, amely tekintet nélkül az emberek speciális és a zsidókérdés megoldására vonatkozó távolabbi meggyőződésükre, a romániai zsidóság azonnali egzisztenciális kérdéseit van hivatva megvédeni. A Zsidó Párt azt mondhatja: „a romániai zsidóság nevében” és ez felbecsülhetetlenül sokat jelent.

Tudjuk azonban, hogy a zsidóság egy ré kintéves része még nincsen a Zsidó Pártba beszerelve és hogy a regáti zsidóság egy részét formailag bizonyos politikai szálak fűzik egy magát szintén zsidó politikai pártnak nevező alakulathoz az UER-hez (Uniunea Evreilor Románi), de kétségtelen, hogy a mai politikai események hatása alatt lényegileg ezek is a Zsidó Párt álláspontját tették magukévá, belátván, hogy az asszimilációs formula nem a mai időkbe való és hogy a zsidóságnak egy egészséges népkisebbségi politikát kell folytatnia.

Az előbbieket, a politikai pártokba még be nem szervezett zsidók, szintén a Zsidó Párt szellemében gondolkodnak és a Pártba való tényleges belépésük kétségtelenül csak egy formalitás lesz. És így nincs messze az az idő, amikor a zsidóság a realitásoktól felvilágosítva és az anyagilag teljesen leromlott helyzetüktől kényszerítve, egy egységes és mindenkit magában foglaló politikai szervezetbe lesz tömörítve, mely így a kellő eredménnyel fogja majd a zsidóság jogait minden vonalon megvédeni.

A Zsidó Párt ifjúsági szekciójának legutóbbi ülésén el lett határozva egy tagszerzési kampány beindítása. Már eleve megállapíthatjuk, hogy nem lesz nehéz munkájuk a vezetőségi tagoknak. Mert ma már nincsen egy zsidó ifjú sem, aki ne látna be — akármilyen világfelfogással rendelkezne is — hogy a romániai zsidóságnak azonnali megoldásokra van szüksége a mai rendkívül nehéz helyzetük meg-

javitása céljából. Mert ha igaz is az, hogy a zsidókérdés megoldása — tekintve a zsidó nép egészségtelen gazdasági rétegződését és a gazdasági fejlődés menetét (tökekonzentráció, szövetkezetek), mely elsősorban a zsidó kisegzisztenciákat veszélyezteti, valamint az intézményes antiszemitizmust, mely mesterséges uton szintén a zsidó pozíciókra tör — nem más (t. i. a zsidókérdés megoldása), mint a gazdasági átrétegződés és a területi koncentráció, mely ezidőszert Palesztinában a legnagyobb eredménnyel történik; tisztában kell lennünk azzal is, hogy ez a *kizárólag* palesztinocentrikus politika nem képes megoldani napról-napra a százezres zsidó tömegek problémáit és így kétségtelen, hogy a fiatalság nem is hagyhatja figyelmen kívül az itteni állapotokat sem. Eltekintve természetesen a chalucoktól és a kimondottan chaluci szervezetektől, amelyek teljesen a cionizmus szolgálatában állhatnak.

Azoknak pedig, akik a szociálistusban látják a zsidókérdés megoldásának lehetőségét, szintén be kell látniuk, hogy vannak a zsidóságot érintő azonnali megoldásra váró, égető kérdések, amelyek más-képpen, mint egy országos szervezeten belül, meg nem oldhatók.

Mint már más alkalommal említettük, a

Huszezer zsák kávé fekszik a galati és constantai kikötőkben

Behozatali engedélyek hiánya miatt rohamos ádrágulás lesz a gyarmatárúkbán

Bucuresti, szeptember 17. (Az Uj Kelet tud.) Az importengedélyek kiosztása még mindig késik. Előbb augusztus 15-re, majd szeptember 5-re, legutóbb szeptember 20-ra ígérték a behozatali kvóták felosztását. Az áruhiány már ezért is érthető volna az importcikkekben. Ha ehhez még hozzáveszünk azt is, hogy a külkereskedelmet szabályozó bizottság alig-alig honorálja a fűszerkereskedők importigényléseit, akkor számot vehetünk azzal az áruhiánnyal, ami a fűszer- és gyarmatárúpiacot fenyegeti.

Az a kevés áru, amelyik még bejöhethet, kompenzációs uton kerül az országba. Mivel azonban a kompenzációs behozatali lehetőségek is rendkívül megszűkültek, az importőröknek oly spekulációval kell meg-

küzdeniök, amely a hivatalos kurzusokon 140 százalékkal drágább árfolyamokon számítja a külföldi kifizetések árfolyamait. A font-kurzust például 1200 lejese áron számítják a kompenzációs behozatalnál.

Az áruhiány a regáti kávépiacon kezd elviselhetetlenné válni. Jellemző a mai behozatali rendszer ferdeségeire a következő eset: A brazil kávéexportőrök, a román piac meghódítása érdekében 20 ezer zsák kávé adtak el román importőröknek lejben. Ez a horribilis mennyiség a galati és constantai kikötőkben fekszik ma is, mivel behozatali engedélyeket az importőrök nem kapnak, kompenzáció pedig ezt a mennyiséget már épp azért sem lehet, mivel az eladás lejben való fizetés mellett történt.

MÁR CSAK 8 NAPIG TART

Bucurestibe költözés miatt

FISCHER

OVEGUDVAR, CLUJ

MÁR CSAK 8 NAPIG TART

Zsidó Párt vezetősége egyre állandó kapcsolatot akar fentartani a zsidó tömegekkel, hogy állandóan kurenben lehessen ezeknek sérelmeivel és követelményeivel. Ezért helyeztük új alapokra a jogvédő irodát, melynek működése általános megelégedést váltott ki és ezért igyekszünk beszerezni a zsidó ifjúság elhelyezkedésére vonatkozó adatokat. Ez utóbbiak birtokában tisztán fogjuk majd látni a fiatalság helyzetét, ismerni fogjuk sérelmeiket és meg fogjuk találni a módot arra, hogy ezeket orvosoljuk.

Lebovits Gyula

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Baby, gyermek, női és férfi kötöttárúkat elárúsítása mélyen leszállított gyári áron. „Lady” kötöttárúgyárban, Str. V. Goldis 4. Minden kedden és pénteken délután 3-6.

1200 méter férfiszövetmaradék félárban kapható „Partie” áruház új helyiségében Str. Memorandului 4.

Rövid fekele, jóhangú zongora bérbeadó. Str. Macelarilor 8. I. e. Spáda-palota.

Keresek 50.000 lej kölcsönt teljes biztosíték és megfelelő kamat ellenében. Ajánlatok „Biztos elhelyezés” jellege alatt a kiadóba.

Tiszviselő, iskolás leány vagy iskolás fiú teljes ellátást kaphat zsidó uricsaládnál fürdőszoba- és zongorahasználattal, esetleg zongoraoktatással. Özv. Berger Antalné Oradea, Str. Xenopol 5.

Borkezelésben jártas vallásos zsidó ember keresek. Kohn Mór Tg-Mures, Căláraşilor 29.

Tárgu-Muresen uricsaládnál 2-3 diák ort. kóser ellátást kaphat. Cim: Tárgu-Mures, Str. Gen. Grigorescu 17.

Keresek délelőtti idősebb bejáró asszonyt főzőnőnek kóser háztartáshoz, ki diétás főzéshez is ér. Cim a kiadóban.

1-2 zsidó iskolás fiú és leány teljes ellátást kaphat. Piata Carolina 3. I. em. ajtó 8.

Zsidó sofőr, nőien, 24 éves akár mint autovezető, akár más minőségű állást keres. „Csak Clujon” jellegére a kiadóba.

Naponta frissen fejt kóser tehén és bivalytej — házhoz szállítva is — kapható Schwartz Ignácnál Str. Iaşilor 9.

Szótár-óriás : 3300

Dr CHERESTESIU 4 köt. félvázsonkötésben

román-magyar rész, 1100 lap, 300 lej helyett	150 lej
magyar-román rész, 2000 lap, két kötet, 600 helyett	300 lej
Román nyelvtan, 200 lap, 100 lej helyett	45 lej
Együtt a négy kötet, 3300 lap,	495 lej
Román nyelvtanító „100 újságclikk, élcekek és képekkel” 370 lap	150 lej

Postán utánvétellel portómentesen.

Kérje a nyelv- és szótárkönyvek jegyzékét LEPAGE-től Cluj.

Közöltesse ujévi üdvözlétét az UJ KELET ROSHASANAI számában.

amely rendkívül gazdag tartalommal, szeptember 28-ikán jelenik meg. Ily módon jókívánságai eljutnak minden rokonához, ismerőséhez és üzletfeléhez. A közlési díj kevesebb, mint amennyibe a névjegyek és borítékok, valamint a szétküldés postaköltsége kerülne.

Egyszerű üdvözlét, folytatólagosan közölve	30.— lej
Egyszerű üdvözlét, külön sorban	50.— lej
Egyszerű üdvözlét, külön szöveggel	100 lej
Nagyalakú keretes üdvözlét, üzletek, vállalatok, egyesületek részére	250.— lej

Küldje be üdvözléte szövegét és a megfelelő összeget (postabélyegben is) vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz, vagy vidéki fiókiadóhivatalaink és megbízottaink bármelyikéhez.

Kereskedelmi és Ipari Vállalatok figyelmébe!

A pénzügyminiszter No. 126.108/27 VII/1935. rendelete értelmében a számla Cotor-ra

kötelező bélyegző

nyomtatáson kapható. Újévi névjegykártyák szép kivitelben legelőcsőbb árban

ALBERT

nyomdában készülnek. Cluj, Calea M. Foch (v. Victoriei) No. 7. Telefon 308.

HI

Az Országos Zsidó Párt
Igazgatója
Str. Saguna 7. sz. al.
szerdán, szeptember 18.
óra között dr Binder

— Erélyes razzia M...
... rádiók ellen. Tud...
... hatóságok rendel...
... erélyes akció indult...
... ellen. Ilean Iuliu, a t...
... nöke és Jonescu Ioan...
... kaptak rendeletet arra...
... házakban razziaikat v...
... ködésük után 14 rád...
... lyek nem voltak beje...
... értelmében minden...
... könyvet vettek fel ki...
... kobozták a rádiókész...
... vabb folytatja akciój...
... akik több mint egy é...
... illetékeiket, mert azo...
... ként vannak elkönyve...

— Halálra sújtotta
toplitai villanyvezetők...
Borzalmas szerencsétle...
ban. George Tatar ne...
egy villanyvezeték...
magasfeszültségű ké...
sújtotta. A holttest...
távolítása után lehet...

— Öngyilkosságot k...
cukrászda bérleje. B...
hosszu sora óta isme...
rászda tulajdonosa, B...
meg öngyilkosságot. A...
vel ezelőtt jött Oradea...
a Layda-cukrászda vez...
tásai állítólag nem vá...
dig szerelmi bánatában...
elkövetni, mert állítólag...
szerelmes egyik ismer...
kics borotvával felvág...
az első kifrócsenő vér...
remült, hogy azonnal...
ahol bekötözték könnye...
lóját.

— WEISZ KLÁRA
tanítást újból megk...
Duca 6.

— A rablóvezér ellet...
laiból jelentik: A r...
Elena Ciurleat, Tcaciuc...
társát, akit azzal vádo...
meggyilkolta és holtse...
lőzata alá rejtette. Cium...
hogy a gyilkosságokat...
vette el. A nyomozás f...

— Ha az arczine...
tekintete bágyadt, ha...
nyomott és nehéz álmo...
tulságos rothadási fol...
és epepangás kínozzák...
néhány napon át regge...
pohár természetes „F...
vizet innia.

— Rövid hírek min...
Capitoleumon ötven áll...
döttek részvételével me...
közi kertészeti kongre...
kétezer delegátus jelen...
Rotary-klubok nemzetk...
megnyitón résztvevő a...
A hét végén megkezdő...
lövő világbajnokságok...
rándulót az olasz Alpo...
Mire rájuk találtak, v...
tak. — Gömbös magyar...
szabab megbeszélést tart...
tért Kánya magyar k...
A Párizs melletti Cha...
francia bombavető rep...
szelvényének egy tag...
hármán súlyos sebesül...
házba. — Le Havreba...
alattjárót bocsátottak...
véget ért a szaksajtó...
szusa és az ezzel kapcsol...
állítás. — A Salzburgb...
mini a szezonban a bécsi...
hangversenyt fogja dir...
razziák voltak a koldus...
soran ötszáz kéregetőt...
tük harminckét hat éve...
— Katolikus munkáss...
Németországban.

Münster körzetében bet...
munkásszervezetek műk...
kat elkobozták. Az inté...
államellenes tevékenység...
ségessé.

HIREK

Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Tagozatának

Str. Saguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában szerdán, szeptember 18-án délelőtt 1/2-1/2 óra között dr. Binder Leo tart inspekción.

— Erélyes razzia Mures megyében a fekete rádiók ellen. Tudósítónk jelenti: A fekete hatóságok rendeletére Mures megyében erélyes akció indult meg a fekete rádiók ellen. Ilean Iuliu, a tg-muresi rendőrség főnöke és Jonescu Ioan tg-muresi postafőnök kaptak rendeletet arra nézve, hogy az egyes házakban razziaikat végezzenek. Eddigi működésük után 14 rádiót kaptak meg, amelyek nem voltak bejelentve. A rádiótörvény értelmében minden egyes esetben jegyzőkönyvet vettek fel kihágás címén, majd elkobozták a rádiókészüléket. A bizottság tovább folytatja akcióját még azok ellen is, akik több mint egy éve nem fizették rádióilletékeiket, mert azok is „fekete” rádióként vannak elkönyvelve.

— Halálra sujtotta az elektromosáram a toplifai villanyszereplőt. Toplifáról jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt a városban. George Tatar nevű fiatalember mialatt egy villanyvezetéket javított, hozzáért a magasfeszültségű kábelhez, amely halálra sujtotta. A holttestet csak a biztosítók elvitelével lehetett a drótközlő levenni.

— Öngyilkosságot kísérelt meg a Layda-cukrázda bérője. Kedd reggel egy évek hosszú sora óta ismert cég, a Layda-cukrázda tulajdonosa, Rakics Dezső, kísérelt meg öngyilkosságot. A fiatalember két évvel ezelőtt jött Oradeáról Clujra és átvette a Layda-cukrázda vezetését. Üzleti számításai állítólag nem váltak be, másrészt pedig szerelmi bánatában akart öngyilkosságot elkövetni, mert állítólag reménytelenül volt szerelmes egyik ismert cluji urileányba. Rakics borotválva felvágta ereit, de ugylátszik az első kifirccsenő vér láttára annyira megremült, hogy azonnal a mentőkhöz sietett, ahol bekötötték könnyebben megsérült csuklóját.

— WEISZ KLÁRA zongoratanárnő a tanítást újból megkezdte. Lakása Str. Duca 6.

— A rablóvezér elítelte láb alól büntetését. Isából jelentik: A rendőrség letartóztatta Elena Ciurleat, Teaciuc rablóvezér vadhaszárát, akit azzal vádolnak, hogy büntetését meggyilkolta és holttesteiket lakásának padlózatára alá rejtette. Ciurlea Elena kijelentette, hogy a gyilkosságokat tényleg Teaciuc követte el. A nyomozás folyik.

— Ha az arcszine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, ha szomoru, hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél működés rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepangás kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet innia.

— Rövíd hírek mindenünnen. A római Capitoliumon ötven államból érkezett kiküldöttek részvételével megkezdődött a nemzetközi kertészeti kongresszus. — Velencében kétezres delegátus jelenlétében megnyílt a Rotary-klubok nemzetközi kongresszusa. A megnyitón résztvett a genovai herceg is. — A hét végén megkezdődnek Rómában a célzó világbajnokságok küzdelmei. — Öt ki-rándulót az olasz Alpokban vihar ért utol. Mire rájuk találtak, mindnyájan megfagy-tak. — Gömbös magyar miniszterelnök hosz-szabb megbeszélést tartott a Genfből vissza-tért Kánya magyar külügyminiszterrel. — A Párizs melletti Chartres közelében egy francia bombavető repülőgép lezuhant. Személyzetének egy tagja életét vesztette, hárman súlyos sebesüléssel kerültek kórházba. — Le Havreban új francia tenger-alattjárót bocsátottak vízre. — Varsóban véget ért a szaksajtó nemzetközi kongresszusa és az ezzel kapcsolatban rendezett ki-állítás. — A Salzburgban tartózkodó Tosca-nini a szezonban a bécsi filharmonikusok két hangversenyét fogja dirigálni. — Madridban razziaik voltak a koldusok ellen, amelyeknek során ötszáz kéregetőt tartóztattak le, köz-tük harminckét hat éven aluli gyermeket.

— Katolikus munkásszervezeteket tiltottak be Németországban. Berlinből jelentik: Münster körzetében betiltották a katolikus munkásszervezetek működését és vagyonu-kát elkobozták. Az intézkedés a szervezetek államellenes tevékenysége miatt vált szük-ségessé.

Massaryk köztársasági elnököt ünnepelte a brünni Makkabi kongresszus

Prága, szeptember 17. (JTA) A brünni Makkabi Világkongresszus első napján az elnököl dr. Paul März (Märisch Ostrau) többek között a következőket mondotta:

— A zsidó nép történeti feladata nap-jainkban, hogy az összes alkotó erőket koncentrálja az ősi ország felépítésére. Enne ka történeti folyamatnak egyik leg-fontosabb faktora a Makkabi szervezet, amely ezt a célt a zsidó nép fizikai ere-jének regenerálásával és nevelésével akarja elérni. Nem véletlen az, hogy ez a kongresszus éppen Csehszlovákiában ült össze, mert a Makkabi történeti hivatásának és munkájának szüksége van a szabadság, a demokrácia és a barátságos vendégszeret-et atmoszférájára. Ezt az atmoszférát mind-ig megtalálhatjuk Csehszlovákiában. Majd sürű óvációk közepette megemlékez-tett a szónok T.G. Massaryk elnökről, aki-nek személyében a világ zsidósága nem csak a bölcs államférfit és gondolkodót, hanem az emberi jogok védelmezőjének és megbecsülőjének harcosát tiszteli. Dr. Paul März a kongresszus nevében

tolmácsolta a zsidó nép köszönetét és jó-kívánságait és azt az óhaját, hogy a cseh nép köztársaságának elnöke Massaryk munkásságát a sors áldása kísérje.

Dr. Vramy kormánytanácsos az egész-ségügyi és testnevelésügyi miniszterium, Tomes Brünn város polgármestere a város nevében üdvözölte a kongresszust. Dr. Angelo Goldstein, volt képviselő a Cionista Világszervezet nevében kívánt a kongressz-usznak eredményes munkát. Az üdvözlő beszédek során beszédet mondtak még a cseh sportszövetség, Sokol, Orel, DTE, va-lamint a palesztinai, angliai, franciaor-szági és ausztriai Makkabi szervezetek delegátusai.

A Makkabi Világszervezet elnöke Lord Melchet levélben közölte sajnálkozás-át afölött, hogy nem vehet részt a kongresszuson.

A kongresszus ezután üdvözlő távirat-ot küldött T. G. Massaryk elnöknek. Majd kezdetét vette a plenáris ülés, amelynek határozatairól egyik közeli számunkban számolunk be.

— A Haggibbor templomületeket továbbra a Kalapkirály négnél délután 5-7 óra kö-zött lehet kiváltani. A tavalyi bérlek helyeit csak 20-ig tartjuk fenn.

— Elutazott Clujról Pop Valer. Pop Valer, igazságügyminiszter, aki néhány napot Cluj-jom töltött, tegnap este elutazott a fővárosba. Az állomásra a hatóságok képviselői kísé-rték ki az igazságügyminisztert.

— Megszűnt a tárgumuresi asztalosstrájk. Tudósítónk jelenti: Mint ismeretes, Targu-Muresen mintegy nyolc hétig strájkoltak bérddifferenciák következtében az asztalos-munkások, akik nem tudtak meggyezni a munkaadókkal. Most végül Totea brasovi munkügyi inspektor közbenjöttével sikerült a munkások és munkaadók között az ellen-téteket elsimítani és a strájk befejeződött. Az asztalos kikaparások 15 százalék emelés-ben részesültek és ez a százalék hat hónap mulva 16 százalékra fog emelkedni. A Székely és Réti butorgyárban 16 és 18 százalé-kal fognak a munkabérek emelkedni. A szabóstrájkban is kilátás van a meggye-zésre és pár nap mulva itt is megszűnik a strájk, amely tény általános megnyugvást fog kelteni a székely fővárosban.

Spéterné Blum Marcsa mozgásművészeti iskolájában a tanítás október 1-én kezdődik. Beiratkozás szept. 22-től naponta délelőtt 11-1-g, délután 4-6-g a Str. Dacia 3. („Domus” házában) levő iskolában.

— Engels halálának negyvenedik évfor-dulója. A cluji szociáldemokrata párt szept-ember 23-ikán reggel kilenc órakor és 24-én este hét órakor gyűlést tart az építőmunká-sok otthonában, Engels Frigyes halálának negyvenedik évfordulója alkalmából. A gyű-lésen beszédet tart Lothar Rádeceanu, volt szenátor és részt vesz az ünnepségen Garbai Sándor is, aki a magyar kommunben a nép-biztosok tanácsának elnöke volt. A volt népbiztos jelenleg Prágában lakik és a cseh-szlovákiai szociáldemokrata pártot képviseli a gyűlésen.

— Angol hadihajókat várnak görög ki-kötőbe. Athénből jelntik: A belügyminisz-terium közleményt adott ki, mely szerint rö-videsen bizonyos görög kikötőbe számos angol hadihajó fog érkezni.

— Stern Lipót emléktábla leleplezése és sirkköve. A brasovi ortodox zsidó hitköz-ség lélekemelően szép kettős gyászünnep keretében juttatta kifejezésre elismerését néhai volt elnökének, Stern Lipótnak. A konzervatív zsidóság brasovi vezére egy emberöltőn keresztül valóban irányító szelle-me volt nemcsak az ortodoxiaknak, hanem minden vallásos és jótékony intézménynek. Mint a nagynevű Glasner Móse tanítványa és eszméinek zászlóvivője a brasovi ortodox zsidóság megszervezése, egységesítése és megszilárdítása volt életének legfőbb célja. Hoszu éveken át állott a hitközség élén, majd a Chevra Kadisa elnöke lett, ő alapi-totta a Talmud-Tórát, a zsidó iskola alapítá-sában oroszánrésze volt. Ritkán nyilatkoz-tott meg az utókor olyan egyhangu szeretet-tel és elismeréssel, mint Stern Lipót emléké-nek megörökítése alkalmával. A hitközség és a keretében tartozó intézmények egy emlék-táblát állítottak fel a templom előcsarnoká-ban, ahol az elhunyt vezér érdemei márvány-ba vannak bevésve. Az emléktábla leleple-zése vasárnap, szept. 15-én volt egy gyász-istentisztelet keretében, amelyen Sperber Dávid brasovi főrabbi és Glasner Akiba cluji főrabbi mondtak emlékbeszédeket, ame-lyekben az elhunyt kiváló érdemeit méltat-ták. Ugyancsak vasárnap délután az emlék-tábla leleplezést megelőzően volt Stern Lipót sirkköveátadása, amelyen Sperben és Glasner főrabbi megragadó beszédein kívül Rosen-zweig Emanuel Clujról, Beszélél Paneth Bilitzről, Goldstein Sámuel a brasovi Chevra Kadisa elnöke és Balkirs Mózes Brasovból mondtak meghatottsággal teljes bucsurá-tót. Mindkét ünnepségen az ortodox zsidó-ság teljes számban, a társhitközség és az összes zsidó intézmények küldöttségekkel és képviselőkkel vettek részt.

— Egy tárgumuresi kuruzslónő karrierje. Tudósítónk jelenti: Érdekes csalónő telep-zett le a tárgumuresi rendőrség Tökés Ag-nes személyében, aki több hiszékeny tárgu-muresi lakost csapott be érzékenyen. A ku-ruzlónő nagyobb összegek ellenében pénz-szaporítást és betegségekkel való kigyógyu-lást ígért és az összegeket egy állítólagos „főpap”-nak közvetítette, aki természetesen a pénz sohasem adta vissza. Ilyen módon a „varázslónő” P. Zs. tárgumuresi lakostól, aki a feleségét akarta kigyógyítani, 8 ezer lejt, míg Bodor Etelkától háromezer lejt és sok ékszert csalt ki. A rendőrség letartóz-tatta az ötletes kuruzslónőt és átadta a tg-muresi ügyészségnek.

— Templomületek bérbeadása a Regele Fer-dinand uti főtemplomban és pótimaházban. A régi bérletek megújításának utolsó hatá-rideje szeptember 19. csütörtök esti 6 óra, azon túl a fennmaradó ülések, tekintet nél-kül a régi bérletekre, a jelenkezőknek ki fog-nak adni. A magánületek tulajdonosai fel-kértek, hogy jegyeiket — a karbantartási illeték egyidejű lefizetése mellett — fenti határidőig szintén váltsák ki. Felhívjuk a t. Templomlátogatók figyelmét, hogy a nagy-ünnep alkalmával a templomba való be-lépés csakis a imaszékjegy felmutatása mel-let van megengedve. Jegy nélkül az ellenő-ző közegek sem fognak beengedni.

— Doktorrávatás. Friedler Sándor, Tg.-Mures, a rápolyi egyetemen f. év július 26-án az orvostudományok doktorává avatták.

— Eljegyzés. Fuchs Dusi, Oradea, Fuchs Sámuel leánya, a megboldogult Fuchs fő-rabbi unokája és Rosner Aladár, Sibiu, je-gyesek.

— A jászvü emberekhez. Teszler Léb, sze-gény cluji iparos, tüzesetből kifolyólag el-vesztette minden szerszámját és ezzel a le-hetőséget, hogy beteg családját és önmagát a mindennapi kenyérhez hozzájuttassa. Arra kéri a jászvü embereket, hogy szerény tá-mogatással segítsék őt ki kétségbeesett hely-zetéből addig is, amíg megfelelő kereset ré-vén egynsúlyát visszakapja. Adományokat az Uj Kelet kiadóhivatala továbbít.

— Harmincezer angol katonát összponto-sítottak a gandari lázadás leverésére. Bom-bayból jelentik: Simlaból írják, hogy a Gan-dar-határmenti lázadások végleges leverése végett az északnyugati határhoz, ahol font-cs kereskedelmi utvonat vezet, 30,000 angol katonát vontak össze.

— Róth Piroksa zongoratanítását újra megkezdte, akadémiai módszerrel. Regele Ferdinand 70.

— Érdekes precedens a tárgumuresi tá-b-lap. Tudósítónk jelenti: Mint ismeretes, a nemzeti munkavédelem kibocsátott rendelkezéseinek pontos be nem tartásáért több gyárvállalatot és többek között a Nitrogén diciosannartini gyárat is 200 ezer lej pénz-bírsággal sújtották. A Nitrogén a kirótt büntetést a tárgumuresi tábla mellett mű-ködő közigazgatási bírósághoz fellebbezte meg, amely most helyet adott a gyár kere-setének és teljes egészében eltorlotta a hatal-mast büntetést. Az ítélet fontos precedenst jelent a többi erdélyi gyárvállalatok életé-ben, mert biztosan maga után fogja vonni a többi hasonló büntetések törlését is.

— Eljegyzés. Adorján Éva, Oradea és Princz Miklós, Cluj, jegyesek.

— A lublini jesiva képviselője Clujon. Szombaton délután a Sasz Chevra templom-ban érdekes előadást tartott a lublini jesiva kiküldöttje, rabbi Jakob Jicchok Nürnberg, aki hagyományos énekes prédikációval mu-tatott rá a közeli szent napok fontosságára. Elmélyült lélekkel vázolta a zsidó sorsot és kimutatta, hogy vigaszunk és jövőnk csak a Tóra lehet. Rabbi Jakob Jicchok Nürn-berg azért jár Romániában, hogy a világhírű lublini jesiva érdekében felhívja a zsidóság figyelmét. A jesiva, amely egykor büszkesé-ge volt a zsidó kultúrának, most az általá-nos lengyel gazdasági leromlás következtében súlyos anyagi helyzetbe került és nem tudja ellátni tanulóit úgy, hogy azok akár szeré-nyen megélhessenek és nyugodtan tanulha-sanak. A jesiva a kevés zsidó tanháznak egyike, ahol éjjel-nappal tanulnak az ifjak, az arra legméltóbb tudósok vezetése és fel-ügyelete mellett. A zsidó szellemiségnek igazi fellegvára a jesiva, amely mindenkép-pen megérdemli az anyagi és erkölcsi támo-gatást. A jesiva alapítója, Meir Schapira vi-lághírű tudós, két évve; elelőtt halt meg fia-talon, negyvenhat éves korában. A jesiva vezetősége azzal akar áldozni a fiatal gaon emlékének, hogy tórát irat, amelynek betűit azok „veszik meg”, akik hűséggel viseltetnek a zsidó hagyományok és a régi tudományok iránt. A jesiva megbízottjai ellátogatnak egyes tekintélyes zsidó testvérekhez, akiket ezuttal is kérünk, hogy fogadják őket szí-vesen.

A Keren Kayemeth Leisrael

megváltja moesártalanitja vízzel látja el befásítja betelepíti

Erec Jiszrael földjét

Minden zsidó a nagy ünnepek alkalmával adakozzon a Tóra előtt adakozzon halottainak emlékére adakozzon a kék-fehér perselybe

a Keren Kayemeth Leisrael javára

TART
miatt
TART
PRÓ
ETÉSEK
szó 2 lej, vastagabb
ebb apróhirdetés 20 lej,
százalék kedvezmény,
előre fizetendő. Jelzés
abbtunk, ha portóbélyeg
veleve van.
nos eredménnyel közve-
szeköttetéssel rendelkező
Regele Ferdinand 116.
és férfi kötöttárak el-
szállított gyári árákon,
ban, Str. V. Goldis 4.
nteken délután 3-6.
zvetmaradék félárban
ház új helyiségében Str.
angu zongora bérbead.
e. Spáda-palota.
köicsont teljes biztosí-
amat ellenében. Ajánla-
zés” jellege alatt a ki-
ás leány vagy iskolás
aphat zsidó uricsaládnál
orahasználattal, esetleg
Ozv. Berger Antalné
5.
ás vallásos zsidó embert
g-Mures, Călărăsilor 29.
ncsaládnál 2-3 diák
kaphat. Cim: Targu-
goreacu 17.
dösebb bejáró asszonyt
ariáshoz, ki diétás fő-
kiadóban.
ás fiu és leány teljes
ata Carolina 3, I. em.,
en, 24 éves akár mint
és minőségű állást keres.
e a kiadóba.
t kóser tenés és bivaly-
állitva is — kapható
Str. Iasilor 9.
riás: 3300
lap
köt. félévazonkötésben
1100 lap, 300 lej
150 lej
sz, 2000 lap, két
300 lej
200 lap, 100 lej
45 lej
et, 3300 lap, 495 lej
100 újságclikk, él-
370 lap 150 lej
tel portómentesen.
zótárkönyvek jegyzékét
E-től Cluj.

UJ KELET Legújabb hírek

Németország keleteurópai igényeinek kielégítésére akarja felhasználni az olasz-abesszin konfliktust

Mussolini kijelentette, hogy a szankciók alkalmazása Olaszország ellen Európa térképének megváltoztatásával fenyeget. Norman Dawis kijelentette, hogy Amerika meg fogja tenni kötelességét a háboru megakadályozása érdekében. Genfben még mindig a tárgyalási alap keresésénél tartanak

Genf, szeptember 17. Az olasz-abesszin konfliktusban még mindig tisztázatlan a helyzet. Az ötösbizottság még nem készült el jelentésével, mint ahogy egyik lap tárunk közölte, bizonyos megoldási javaslatok azonban komoly tárgyalások alapját képezik Genfben. Az ötösbizottság jogi albizottsága a párizsi javaslatok kiterjesztésével igyekszik elfogadható platformot készíteni az olasz-abesszin konfliktus kiűzésére. A jogi albizottság jelentését rövidesen az ötösbizottság elé terjesztik.

A párizsi lapok tudni vélik, hogy a népszövetségi ötösbizottság javaslatai messzebbmenők lesznek, mint a párizsi angol-francia javaslatok, az olasz igények kielégítése irányában. Angol részről most sem idegenkednek a területi engedményektől, a probléma megoldása érdekében. Az ötösbizottság ezen az alapon az olasz igények honorálásában a végső határig ment, kérdés azonban, milyen fogadtatásban fogják részesíteni a tanácsstagok a javaslatokat, melyek zárt ülésen kerülnek tárgyalásra.

Újabb javaslatok

A londoni Daily Telegraph értesülése szerint az ötösbizottság arra fogja építeni

jelentését, hogy Abesszinia képtelen eleget tenni kötelezettségeinek és az országnak sürgős reformra van szüksége. A bizottság javasolni fogja külföldi szakértők és tanácsadók kiküldését Abessziniába. Rá fog mutatni arra, hogy Abessziniának át kell engednie Olaszország részére Danakil és Ogaden tartományokat, cserébe viszont bizonyos sávokat kap Franciaországtól és Angliától a szomáli partokon. Abban az esetben, ha Olaszország magáévá teszi az ötösbizottság javaslatait, Anglia és Franciaország hirtelen hajlandó volna nagyobb kölcsön biztosításában is résztvenni Olaszország javára.

A Temps tudni véli, hogy Olaszország ha nem is fogadja el a Népszövetség ötösbizottság javaslatait, nem lép ki nyomban a Népszövetségből. Előbb a tanácsból vonja ki fődelegátusát és a közgyűlésen továbbra is képviselteti magát és csak az ülészek befejezésekor hagyja el Genfét.

A genfi lapok szerint minden eshetőségre felkészülve a nemzetközi jogászok már készen állnak a szankciók tervével. Ezek főleg a gazdasági rendszabályokra szorítkoznak, amelyek mítsem akadályozzák Olaszországot hadműveleteiben.

az angol flotta összpontosítása. Alexandria kikötője előtt 24, Akabánál 10, Haifa kikötője előtt pedig 11 angol hadihajó gyakorlatozik. Alexandria szegény lakosságának egy része a környékbeli benszülöttek falvaiba hurcolódik a háborútól való félelmében.

Malta szigete fölött szerdán éjszaka légi gyakorlat lesz. A közvilágítást kikapcsolják és az ablakokat is el fogják sötétíteni.

Gibraltárban hivatalos rendelet jelent meg, mely szerint mártól kezdve a személyi és áruszállító hajók nem futhatnak be a gibraltári déli kikötőbe. Ezzel szemben angol hadihajók érkeztek a Gibraltár elé. Közlebről más hadihajók érkezését várják.

London, szeptember 17. (Rador). A Hood és Renoon páncélosajók, az Orion, Neptune és Achillei cirkálók, valamint a Vice Roy, Vega, Venetia és Valorous torpedórombolók ma reggel Gibraltár kikötőjébe érkeztek Angliából jövet. Ma vagy holnap más egységeket is várnak.

Róma, szeptember 17. Genovából négy gőzösen 8500 tonna és nagymennyiségű hadianyagot indítottak utnak Kelet-Afrika felé.

Prága, szeptember 17. Cáfólják azt a hírt, hogy Rickett angol pénzügynök Csehszlovákiában fegyver- és municiorendeléseket eszközölt volna Abesszinia részére. Rickett mindössze 25 perccel töltött átutazóban a

Ismét egészséges és életvidám vagyok

és ezt a „Gastro D.”-nek köszönhetem — írja S. Lily oradeai fiatal leány. Majd így folytatja: 24 éves vagyok, de életem utolsó hat esztendeje állandó szenvedésben telt el. 18 éves koromban nagyon megijedtem valamitől és egy olyan betegséget kaptam, amiről nem lehetett biztosan megállapítani, hogy milyen természetű. Allitól fogomoridegesség természetű volt. Nem tudtam sem enni, sem aludni, ha ettem valamit, azonnal kihánytam és kivert a forróság, utána hosszas fejfájás gyötört. Sápadt, elvesztettem életkedvet, nem tudtam sehová sem járni. Míg végre a „Gastro D.” nevű gyógyszer teljesen meggyógyított, mindent eszem, jókedvű vagyok és három hónap alatt 6 kg.-ot híztam: járok ismét társaságba és bízom a jövőmben.

A „Gastro D.” romániai képviselője: Császár Ernő gyógyszerárta Bucuresti, Calea Victoriei 124. Vidékre 130 lej utánvétellel küldi.

prágai repülőterén és csak a légiforgalmi társaság egyik megbízottjával váltott néhány szót.

Genf, szept. 17. A gazdasági és pénzügyi bizottság mai ülésén Geroge Bonnet francia ipar és kereskedelmi miniszter Franciaország gazdasági politikájának irányvonalait vázolta fel. Konkluzióképpen azt állította, hogy országa kész liberálisabb politikát folytatni a többi országgal való kapcsolatát illetően, azzal a feltétellel, hogy az illető országok kötelezzék arra magukat, hogy a kereskedelmi egyezmények tartama alatt pénzügyi stabilitásukat fentartják az a paritáson, amely az egyezmény létrejöttékor érvényben volt.

Tíz év óta nem tapasztalt borzalmas vihar pusztit az angol tengeren

A 150 kilométeres sebességgel száguldó orkán mindent elpusztit, ami útjába esik

London, szept. 17. (Rador). A legutóbbi 10 év legnagyobb méretű vihara dul a tengeren az angol szigetcsoporthoz. A szél 150 kilométeres percnkénti sebességet is elér és mindent elpusztit. Félő, hogy a Compton-Manor hajó Wight szigete közelében elsüllyed. A Bristol csatornán egy személyzet

nélküli tengeralattjáró szabadult el és a hullámok játéka képezi. A Franciaországot Angliával összekötő 30 tengeralatti kábel közül már csak kettő működik. Több helyen a közlekedés megszakadt. Több hajó segélykérő jeleket adott le.

Medem gróf a Kreuger-tröszt romániai inspektora autójával elütött egy kislit a Regele Ferdinand uton

Cluj, szeptember 17. (Az Uj Kelet tud.) Kedden délután fél hat órakor súlyos autógázolás történt a Regele Ferdinand ut és Basarabia uca sarkán. A Bucuresti jelzésű 4470 rendszámú luxusautó elütötte az utas-tervező kerestülhaladó Csöregi Sándor 13 éves fiút, aki a karján, lábán és fején szenvedett súlyosabb természetű sérüléseket. A közelben posztoló rendőr azonnal megállította az autót és leigazolta tulajdonosát, akiről ki-

derül, hogy gróf Medem, a svéd Kreuger gyufatröszt romániai megbízottja, a romániai gyufagyárak inspektora. Időközben megérkeztek a helyszínre a mentők, akik első segélyben részesítették a több sebével vérző kislit, majd lakására szállították. Medem gróftól pedig a negyedik kerületi rendőrségre idézték, ahol jegyzőkönyvet vezettek fel a gázolásról, majd elbocsátották a rendőrségről.

Titokzatos tengeralattjáró az alexandriai kikötő vizeiben

London, szeptember 17. A Reuter-iroda jelenté Alexandriából: Tegnap az angol tengeri haderő Courageons nevű repülőgép-nyahajója az alexandriai kikötő vizeiben gyakorlatozott. A Courageons fedélzetén az őrszemes matröz egyszerre egy tengeralattjáró periszkopját vette észre. A titokzatos tengeralattjáró állandóan az angol hajó körül cirkált.

A Courageons fedélzetéről szikratávíróval értesítették a kikötőben állomásozó angol torpedórombolókat, amelyek — számszerint négyen — azonnal a rejtélyes tengeralattjáró felkutatására indultak.

Az angol hajók megjelenésekor azonban a titokzatos tengeralattjáró mélyebbre merült és nyomtalanul eltűnt.

Laval reménykedik

Genf, szeptember 17. Laval ma visszerkezett Genf-be és tárgyalást folytatott Aloisi báró olasz főmegbízottal.

Genf, szeptember 17. (Rador). Az ötös bizottság Madariaga elnöke alatt ma reggel összeült. Az ülésen résztvett Laval és Eden is. A tárgyalásnak nagy fontosságot tulajdonítanak nemzetközi körökben. Az ülés végeztével Laval a sajtónak a következőket mondotta: Tárgyalási alapot keresünk és meg is fogjuk találni.

Párizs, szeptember 17. Addis Abeba jelentés szerint ha Olaszország elutasítja az ötös bizottság javaslatait, Abessziniában befejezik az összes előkészületeket a mozgósításra nézve. Mielőtt hírt jön Olaszország kilépésének a Népszövetségből, kihirdetik a mozgósítási parancsot. A parancs aláírásra kézen áll, hasonlóképpen a hadiállapot kihirdetésére vonatkozó rendeletet is. A császár ma hosszabb kihallgatáson fogadta az angol követet. Bécsi jelentés szerint dr Schupper ismert osztrák sebész az abesszin kormány lesterződtette az egészségügyi szolgálat megszervezésére.

Addis Abeba, szeptember 17. (Rador). Az ország déli részéből érkező utasok szerint Bali tartományban, amely olasz-Szomáli térszomszédjában van, jelentős csapatösszevonásokat eszközöltek a abesszinek. Allitól fog 100.000 katoná áll készenlétben. Mangacha tábornok, Abesszinia volt római ügyvivője, Ualual tartományba utazott, hogy az ottani csapatok irányítását kezébe vegye. Azok megszervezése után Tigre tartományba megy, amely Eritrea közelében fekszik. A kilenc belga tisztet közrendészeti technikai munkálatokra fogják felhasználni. Hasonló szolgálatok végett több tartalékos svájci tisztet várnak Abessziniába.

Mussolini retorzióval fenyeget

Párizs, szeptember 17. A Le Matin intervjút közöl Mussolinival, aki a lap munkatársának a következőket mondotta:

— Az angol nép iránt őszinte és hű barátsággal viseltünk. Furcsának találjuk azonban, hogy az a nemzet, amely urálja a világot, megtagadjon tőlünk egy jelentéktelen földszávet az afrikai nap alatt. Mi egyenesen fogunk eljárni. Sohasem fogunk ellenségesen fellépni valamely európai nemzet ellen. De ha valaki ilyen aktust követ el ellenünk, háboru lesz. Olaszország nem kívánja ezt, de nem is fél tőle. Azok, akik megtörő intézkedésekről beszélnek, gondoljanak arra, hogy ezek a szankciók Európa

térképének megváltoztatásával fenyegetnek. Meg fogják látni mily sokba kerül olyan országot, mint amilyen Olaszország, azok sorába taszítani, akik ennek a térképnek megváltoztatását követelik.

Németország mint haszonleső

A párizsi lapok rámutatnak arra, hogy Németország a jelek szerint keleteurópai igényeinek kielégítésére akarja kihasználni az olasz-abesszin konfliktust. A Petit Parisien kiemeli, hogy Hitler müncheni és Beck lengyel külügyminiszter genfi beszédei azonos irányvonalat mutatnak: frontalkálást a szovjet ellen és a keleteurópai helyzet felborításának nyilvánvaló szándékát. Ez a körülmény még súlyosabbá teszi a nemzetközi helyzetet.

Az Information szerint nincs szó újabb háromhatalmi tanácskozásról. Ezuttal nem az olaszok, hanem az angolok ellenzik ezt, akik nem hajlandók újabb kísérletet tenni, miután Eden római tárgyalásai eredménytelenek voltak és a genfi tanácskozások is a kudarc előjeleit mutatják. Most a fasizmusnak kell vállalnia a kockázatot. Az angol delegáció egyébként is pesszimiztikusan itéli meg a helyzetet.

London, szeptember 17. A Times husz ismert egyéniség, köztük a Nobel-díjas Norman Angel aláírásával nyílt levelet közöl, melyben annak szükségességét hangsúlyozzák, hogy Anglia vegyen részt az európai biztonság fenntartásában. A béke biztosítása lehetséges — írják —, a probléma abban rejlik, hogy Franciaország, melynek közreműködése elengedhetetlen, biztos-e abban, hogy hasonló támogatásban lesz része Nagy-Britannia részéről a béke veszélyeztetése esetén.

Newyork, szeptember 17. Norman Dawis Roosevelt elnökkel történt találkozás után kijelentette az újságíróknak, hogy a Kellogg-paktum kötelezi az Egyesült Államokat a háboru megakadályozására és Amerika teljesíteni is fogja ezirányú kötelezettségét.

Csapatösszevonások a Földközi tenger partjain

London, szeptember 17. Az egyiptomi kormány és a kairói angol főbiztos közölt lefolyt tárgyalások során angol részről biztosították az egyiptomiakat, hogy háboru esetén nem eszközölnek a Közelkeleten előzetes megbeszélés nélkül olyan intézkedéseket, amelyek Egyiptom érdekét érintik. A Közelkeleten ettől függetlenül tovább folyik

Taxa postala
pistito in sum.
No. 224713/92

18 Telefon: 5 17. ELO
Elevonta 110, egyede
évre 500, e évre
földre: Ha 2.
félóra 12, egészóra
debecs díjazás az
ELET az erdeyl és
dóság egyetlen polih
Cikkelnk utánnyomás
re megjelölésével

Ha

Mussolini elfog
A Duce kijelen
koncentrált

Mit tehet a Nép

Genfben szankciókat
tusok arra az esetre, ha
Népszövetségből és
Abessziniával. Temész
a kérdés, hogy egy lye
kotot jelent, meg lehet-
ez esetben, ha megvalós
lennének? A válasz m
denekelőtt meg kell v
azok a cikkek, amelye
föltétlenül szüksége va
földről szerez be. Ezek
sége van évente 12—15
60—70 millió tonna ré
vasércre, egymillió ton
tonna ólomra, 90—100
ra, 1500 tonna nikkelle,
tonna petroleum-termár
cikre. Ezek közé még
nunk a gyapotot és a g
A nikkelle, mangán, ré
leum szállítását Anglia,
mok, Franciaország és C
ják le, illetve ellenőrzik,
lamok, amelyeknek gazd
szerep jutna. Tökéletes
sem lenne megvalósíthat
tett államok is tudják,
hogy — miként a vilá
semleges országok közve
ő államok és Olaszors
esetén természetesen f
azt is, hogy Anglia leza
a Suezet. Tekintettel
szág bevitelének nagyrés
títják le, a Földközi teng
lia lehetnénné tenni a
vetkezében az olasz ipar
lania. Olaszország nyilván
leges gazdasági boyk
ezért nyersanyagkészlete
40—50 százalékkal növel

Herzl hamvai

A luzerni cionista kong
tárgyát képezte Herzl
Palesztinába való hazasz
sok körében látható türe
dellenség unalkodott: „E
mondották —, hogy haz
vait. S közben hazavitték
daut, Motzkin — csak
kivánásuk volt ez és ak
színhetünk, pihen még e
idegen földben...

S valóban: az utóbbi
és A. C. ülésein állandóan
a kérdés, bizottságokat k
zatokat hoztak, hogy a
dőben teljesítik Herzl vé
De hogy mindeddig né
ennek nagyon is alapos o
legjelentesebb ok inga
böl adatott. Herzl ugyan
hogy „amikor visszatér
számba, akkor vigyék m
raimát is“. S sokan volta
köreiben, különösen Her
társai között olyanok, a
ponton voltak, hogy Herz